Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI
»ISKRA«

ROK XXVI. Niedziela, 8 września 1935 r. Nr. 245

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

O wojnie i sprawach gospodarczych

Zatarg abisyński i genewskie narady

GENEWA. 7.9. (PAT). Komitet 5 dla zatargu włosko-abisyńskiego odbył dziś przedpołudniem swe drugie posiedzenie. Obecni byli minister *Beck, Madariaga, Eden, Laval i Aras.* W toku posiedzenia zaznajomiono się z dokumentami przedstawionemi komitetowi oraz z dotychczasowym przebiegiem rokowań.

Prace komitetu zmierzać mają do opracowania w ciągu niedługiego czasu *rezolucji. która przedstawiona będzie Radzie Ligi.* Ponadto komitet zabiegać ma o uzyskanie zgody stron co do zaniechania zarządzeń mogących pogorszyć sytuację.

Przewodniczący komitetu wystosować ma podobno w tej sprawie *list do delegacji włoskiej* i *abisyńskiej.*

PO INCYDENCIE

PARYŻ, 7.9 (tel. wł.). Korespondent „Echo de Paris" dowiaduje się. że incydent. spowodowany przemówieniem delegata abisyńskiego, francuskiego profesora Jeze. *został zlikwidowany.*

W myśl porozumienia w imieniu Abisynji przemawiać będzie pierwszy delegat. *poseł Tecla Havaratę,* który będzie odczytywał memorjały przygotowywane przez prof. Jeze.

W ABISYNJI NIE BYŁO MOBILIZACJI

ADDIS ABEBA. 7.9. (PAT). Zaprzeczają tu oficjalnie wiadomości o ogłoszeniu powszechnej mobilizacji.

UKŁADY I KONWENCJE

GENEWA. 7.9. (PAT). Rada Ligi Narodów na swem dzisiejszem posiedzeniu przedpołudniowem przyjęła sprawozdanie delegata włoskiego barona Aloisi w sprawie ratyfikowania układów i konwencyj zawartych pod auspicjami Ligi Narodów.

Następnie Rada przyjęła raport delegata polskiego, *ministra Komarnickiego,* w sprawie projektu konwencji. *zmierzającej do ułatwienia propagandy handlowej.* Uchwała Rady przewiduje zwołanie narad, podczas których konwencja taka zostałaby podpisana. Celem konwencji jest ułatwienie obrotów handlowych.

Następnie na wniosek referenta. ministra Komarnickiego, Rada przekazała Komitetowi ekonomicznemu 2 propozycje delegacji sowieckiej. dotyczące: 1) definicji pojęcia importera i eksportera. 2) obowiązkowego notyfikowania o zmianach w taryfach celnych.

SYTUACJA HANDLU ZAGRAN.

GENEWA. 7.9. (PAT). Podczas kilkudniowej debaty Komitet ekonomiczny Ligi Narodów rozważył projekt raportu *w sprawie sytuacji* i *handlu zagranicznego* oraz skutków, jakie dla budżetów państwowych pociągają za sobą *ograniczenia w tej dziedzinie.* Debaty te, w których uczestniczył z ramienia Polski wiceminister Doleżal. doprowadziły do uzgodnienia punktu widzenia zainteresowanych 15 państw europejskich i do opracowania raportu, zawierającego szereg zaleceń. Raport przyjęto jednomyślnie i przekazano go Radzie Ligi. która rozpatrzy go na jednem z najbliższych posiedzeń. Raport ten został również uzgodniony z Komitetem finansowym.

Po blisko 2-letniej przerwie jest to *pierwszy raport uzgodniony przez tak wielką ilość państw, reprezentowanych w Komitecie ekonomicznym.* Treść raportu podana będzie niebawem do wiadomości publicznej.

ZGROMADZENIE LIGI

GENEWA. 7.9. (PAT). XVI zwyczajna sesja Zgromadzenia Ligi Narodów rozpocznie swe prace dnia 9 b.m. przedpołudniem.

Zapowiedź bliskiego wybuchu

wojny w Afryce

GENEWA, 7.9. (Tel. wł.) **Do Genewy przybył prezes rady zarządzającej kolej Dributti—Addis Abeba, p. Charles Michel Coteaux, który odbył kilka konferencyj z premjerem Lavalem.**

Po konferencjach tych premjer Laval wystąpił z projektem neutralizacji kolei abisyńskiej. Kolej miałaby być podobnie zneutralizowana, jak Czerwony Krzyż. to znaczy urządzenia jej nie mogłyby być niszczone, bombardowane itp.

Na projekt Lavala wyraziła zgodę Anglja oraz Abisynja. Baron Aloisi natomiast, po porozumieniu się z Rzymem, oświadczył, że sztab włoski wysuwa zastrzeżenia co do neutralizacji kolei.

Minister Laval odjechał do Paryża.

W kołach genewskich projekt neutralizacji kolei abisyńskiej uważają za zapowiedź bliskiego wybuchu wojny w Afryce.

Mord polityczny czy zemsta

Zabójstwo działacza ludowego

RADOM, 7.9 (tel. wł.). W kolonji Polany gm. Zalesice pod Radomiem przez niewykrytego dotąd sprawcę *został zabity na podwórzu własnej zagrody kilkoma strzałami z rewolweru znany działacz chłopski, członek rady naczelnej Stronnictwa Ludowego, Józef Więcaszek.*

Istnieje podejrzenia, że sprawcą zabójstwa mógł być sąsiad Więcaszka. Zawadzki. który miał z nim *zadawniony spór.*

Nie wykluczają jednakże możliwości, iż *mord mógł mieć podkład polityczny.*

Uroczyste otwarcie

WYSTAWY DROGOWEJ

WARSZAWA, 7.9. (PAT). Dziś o godzinie 12 w południe p. Prezydent R. P. dokonał *otwarcia wystawy drogowej* zorganizowanej przez Ligę drogową na terenie politechniki warszawskiej. W gmachach nowej kreślarni Politechniki zebrali się przedstawiciele rządu. przedstawiciele władz, instytucyj i organizacyj. Obecny był również *ambasador niemiecki oraz charge d'affaires włoski,* a o godz. 12.15 przybył samochodem *p. Prezydent* w otoczeniu członków domu cywilnego i wojskowego. Prezes Rady głównej Ligi drogowej wiceminister Bobkowski wygłosił przed otwarciem wystawy przemówienie.

Następnie p. Prezydent R. P. przeciął symboliczną wstęgę, otwierając wystawę, poczem przeszedł na tereny wystawy, którą dokładnie zwiedził.

Wystawa drogowa obejmuje *szereg interesujących działów,* m. in. eksponaty z dziedziny motoryzacji oraz przemysłu drogowego. dalej ciekawe eksponaty z działu budowy dróg twardej nawierzchni oraz dotyczące ulepszenia dróg gruntowych. ciekawe modele mostów rzecznych i drogowych. wykonanych w Polsce od chwili odzyskania niepodległości.

Śnieg w Tatrach

ZAKOPANE, 7. 9. (tel. wł.) *Po znacznem ochłodzeniu temperatury w Tatrach spadł śnieg.*

W ciągu dnia śnieg nie stopniał tak, że Tatry odziane są w zimową szatę.

Rewizje i aresztowania wśród b. ONR-ców

Policja skonfiskowała ulotki i materjały wybuchowe

WARSZAWA, 7.9. (Tel. wł.) Dziś nad ranem urząd śledczy Warszawy przeprowadził liczne rewizje w mieszkaniach b. członków sekcji Młodych Stronnictwa Narodowego.

W wyniku dokonanej rewizji **aresztowano kilkadziesiąt osób**, a między innymi: Jerzego **Żańskiego**, lekarza, Mieczysława **Bączkowskiego**, aplikanta adwokackiego, Bolesława **Dziubińskiego**, Włodzimierza **Ziółkowskiego**, Wacława **Krasuckiego**, Tadeusza **Herniczka**, działacza Stronnictwa Narodowego, Antoniego **Ługowskiego**, urzędnika prywatnego.

U aresztowanych znaleziono druki i ulotki nielegalne.

W fabryce wyrobów betonowych „Bios“, w składzie przylegającym do warsztatów ślusarskich fukcjonarjusze władz bezpieczeństwa znaleźli **nielegalne ulotki, petardy i proch, powielacz, papier i farbę do druku oraz gotowe szablony o treści „O. N. R. — czuwa!“** Dyrektor fabryki inż. Około-Kułak oświadczył, iż magazyn został wynajęty i że on sam nie interesował się tem, co w magazynie jest przechowywane i do jakich celów on służy.

Materjały wybuchowe, petardy i proch, zostaną przesłane do wydziału pirotechnicznego celem zbadania ich siły wybuchowej. Przybory drukarskie, szablony i dużą ilość gotowych ulotek przewieziono do wydziału politycznego urzędu śledczego Warszawy.

Prowadzone jest dochodzenie, celem ustalenia, **kto jest właścicielem przechowywanych w magazynie materjałów wybuchowych.**

Katusze harcerza

W CZESKIEM WIĘZIENIU

MORAWSKA OSTRAWA, 7. 9. PAT. U przebywającego już 2 miesiące w czeskiem więzieniu harcerza polskiego Delonga stwierdzono *znaczny spadek sił fizycznych po niezagojeniu rany pooperacyjnej.* Skarży się on na silne bóle w piersiach. Czeski lekarz więzienia zdaje się bagatelizować te skargi.

Dotychczas akt oskarżenia przeciwko Delongowi *nie został przygotowany.*

Szef sztabu Belgji

W WARSZAWIE

WARSZAWA, 7.9. (PAT). Dziś o godz. 10.30 gen. belgijski van der Bergen, który bawi obecnie w Warszawie w związku z mającemi się rozpocząć jutro manewrami, złożył w dniu dzisiejszym *wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.* Przed gmachem sztabu głównego ustawiła się kompanja honorowa 31 p.p. Na uroczystości obecny był dowódca OK. I gen. Jarnuszkiewicz, oficerowie komendy miasta oraz wyżsi oficerowie sztabu głównego. W czasie składania wieńca orkiestra odegrała *hymn belgijski* i *polski.*

BRUKSELA, 7.9. (PAT). Dotychczasowy zastępca szefa sztabu belgijskiego gen. van den Bergen, który przybył do Polski celem wzięcia udziału w manewrach, *mianowany został przez króla szefem sztabu generalnego Belgji.*

Mandolinistki przeci w Kowalskiemu

Rewolucja wśród marjawitek

ŁOWICZ, 7.9 (tel. wł.). W Łowiczu odbył się walny zjazd „kapłanek“ *sekty marjawitów.* Omawiano doniosłą sprawę, *kto ma być przywódcą sekty,* przyczem odzywały się gwałtowne protesty przeciwko rządom Kowalskiego.

Większość „kapłanek“, które rekrutują się częściowo spośród b. mandolinistek w Płocku, *wypowiedziała się przeciwko Kowalskiemu.* Trzy czwarte głosów padło na „arcykapłana“ *Siedleckiego.* Wszystko to wskazuje że Kowalski stracił resztę wpływów w swej sekcie.

Kto wygrał?

W trzeciem ciągnieniu pierwszego dnia padły następujące większe wygrane:

100.000 zł. na nr. 172997.

Po 10.000 zł. na n-ry: 38113 166109.

Po 5000 zł. na n-ry: 23972 51524 100140 116225 142019 151967 173752.

Po 2000 zł. na n-ry: 37560 40115 58757 59115 2060 68614 88382 98575 130050 136918 169930 177430 178758 179943 183970.

Po 1000 zł. na n-ry: 3844 6788 12600 14733 22972 25195 26477 31730 32377 44490 50659 57408 60325 68132 68416 71715 73597 75091 76128 81449 853292 83763 84886 95690 100448 107415 107174 109429 117255 125929 135456 137774 137141 140960 144562 146975 149493 153263 160159 165892 166909 1174395 177490 179196 181230.

W drugim dniu ciągnienia 4 klasy 33 polskiej państwowej loterji klasowej, wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł. na nr. 106390.

Po 10.000 zł. na n-ry: 85468 116588 171898

Po 5000 zł. na n-ry: 73684 98452 104136 1[illegible]395 138646 167213.

Po 2000 zł. na n-ry: 3423 29676 46340 57454 62688 69146 76878 78307 82535 89851 93913 95567 126953 136889 137580 146036 150049 153106 165990.

Po 1000 zł. na n-ry: 18241 21320 22348 22958 25211 27182 31573 40939 41807 43510 44152 44510 56027 64499 68462 69554 71345 71772 73964 93238 88396 89111 93377 95872 96143 109450 109907 115975 118764 121995 126289 128917 131167 135061 149343 158624 161467 167306 170267 182723

PROGRAM RADJOWY

KONCERT „WESOŁEJ PIĄTKI“.

Lwowski chór rewellersów „Wesoła Piątka“ wystąpi w poniedziałek dnia 9 b.m. o godz. 18 przed mikrofonem lwowskim z koncertem o bardzo ciekawym programie. Zespół ten wykona kilka ludowych pieśni St. Niewiadomskiego, opracowanych przez Zbigniewa Lipczyńskiego na chór rewellersów, oraz pieśń Karłowicza „Zasmuconej“.

DUETY WOKALNE.

Duety wokalne zdobywają sobie u publiczności radjowej coraz większe uznanie i popularność, choćby z tego powodu, że wywołują bardzo korzystny efekt dźwiękowy i wymagają szczególnej muzykalności i zespiewania się artystów. Występ Ireny Gadejskiej — sopranu w połączeniu z mezzosopranem Janiny Hupertowej, dnia 9 b.m. o godz. 18 spotka się zapewne z żywem zainteresowaniem radjosłuchaczy.

SOLIŚCI PRZED MIKROFONEM.

Dnia 9 b.m. o godz. 17.20 transmituje Warszawa z rozgłośni toruńskiej koncert solistów: pianistki Ireny Kurpisz-Stefanowej i skrzypka Jerzego Stefana. W programie utwory wyłącznie kompozytorów polskich.

PONIEDZIAŁKOWY KONCERT SYMFONICZNY.

W poniedziałkowym koncercie symfonicznym dnia 9 b.m. o godz. 22 w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga zainteresuje radjosłuchacza odek symfonji Mozarta e-Dur Nr. 36 zwanej „Linzersymphonie“ i Rybickiego utworu o charakterze programowym p. t. „Trzy nimfy“ Suita Nr. II rówieśnika Mozarta Glucka w oprac. Mottla oraz Caselli: Serenada. Alfredo Casella należy do współczesnej generacji muzyków włoskich i skupia w swej twórczości szereg elementów twórczości europejskiej ostatnich 30-tu lat. Prądy współczesne, przeszczepione na grunt włoski, a więc grunt z którego wyrósł największy kult melodyjności, przedstawiają się w wyniku swym nader interesująco.

TRIO MAXA REGERA.

Twórczość Maxa Regera była dotychczas u nas, niesłusznie, nieco zaniedbywana. Niesłusznie, bo Reger, kompozytor niemiecki, tworzący na przełomie wieku 19 i 20 to osobistość nieprzeciętna, łącząca tradycje szkoły klasycznej i staroklasycznej z nowemi kierunkami, ścisłość formy ze śmiałem nowatorstwem przedewszystkiem na polu harmonji. W swych planach rozbudowy muzyki kameralnej w sezonie zimowym włączyło Polskie Radjo do programu także dzieła kameralne tego kompozytora. Po raz pierwszy w Polskiem Radjo wykonane będzie jego trio na skrzypce, altówkę i klawesyn dnia 9 b.m. o godz. 20.30 w wykonaniu Tadeusza Ochlewskiego, Mieczysława Szaleckiego i Janiny Ochlewskiej - Wysockiej. Będzie to transmisja z Konserwatorjum.

NIEDZIELA 8 WRZEŚNIA 1935 R.

9.00 Audycja poranna. 10.05 Transmisja Nabożeństwa z Poznania. Kazanie wygł. ks. Roman Mieliński. Po nabożeństwie muzyka z płyt. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 „Co słychać na Śląsku“ — opowie red. St. Kaszycki. 12.15 Poranek muzyczny w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota z udz. Władysława Szpilmana (fortepian). W przerwie o godz. 13.00 Teatr Wyobraźni nadaje fragment słuchowiskowy z komedji J. Korzeniowskiego „Karpaccy Górale“ w oprac. R. Zrębowicza. 14.00 Recytacje muzyczne: „Z ziemi chełmskiej“ — fragment z książki Wł. St. Reymonta. 14.20 Utwory na akordeonie wykon. Franciszek Polesz. 14.40 Nasze melodje (płyty). 15.00 „Otrzęsiny“ — zwyczaj żakowski na rozpoczęcie nauki — pg. pióra Mgr. Mieczysława Tobiasza. 15.10 Na wesoło (płyty). 15.22 Inż. Władysław Kołder: „Prace jesienne na stawach karpiowych“. 15.35 Utwory charakterystyczne (płyty). 15.45 Odczyt p. t.: „Ziemia Chełmska“ — wygł. prof. Henryk Mościcki. 16.00 „Kukiełki Śląskie“: „Małe gosposie“ — pióra Heleny Tymienieckiej — wyk. zespołu dziecięcego rozgłośni katowickiej. 16.15 Trio Jana Dworakowskiego. 16.45 „Cała Polska śpiewa“: Pieśni ziemi Chełmskiej. 17.00 Muzyka taneczna w wyk. Zespołu jazzowego Henryka Marmora. 17.40 „Migawki regjonalne“ — audycja muzyczna. 18.00 Recital skrzypcowy Roberta Soetensa. Przy fort. prof. Ludwik Urstein. 18.30 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko Jerzego Machnickiego p.t. „To musi zwyciężyć!“ (wznowienie). 19.10 Lokalne wiadomości sportowe. 19.15 Koncert reklamowy. 19.25 „Bery i bojki śląskie“ — Karlik z Kocyndra. 19.45 „Co czytać?“ nowości beletrystyczne — omówi Leon Piwiński. 20.00 Koncert wieczorny w wyk. ork. P. R. pod dyr. Józefa Oziminskiego. 20.45 Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali“. 21.30 „Podróżujemy“: „Na bursztynowem wybrzeżu“ — feljeton — wygł. Jan Grabowski. 21.45 Wiadomości sportowe ogólne. 22.00 „Nasza Marynarka gra“ — koncert z Gdyni. 23.05 „Podróż po Europie“ jedziemy do Niemiec“ — audycja muzyczna z płyt.

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

LUDWIK WOHL.

LAWA

Powieść współczesna.

58)

— Razem z *madame* d'Arcis — bezdźwięcznie wtrącił don Tomaso.

— Tak, do djabła, z *madame* d'Arcis! I wszystko, co panu wyśpiewała, wszystko jest prawdą. Utrąciłem głupiego młokosa z tysiąca powodów. Przeszkadzał mi, drażnił mnie swoją śmieszną pychą. Wielka figura — mały porucznik Francesco Cagliani!... Synalek wychuchany, laluś, kompletne zero! I takie nie traktuje mnie jak śmiecie... Mnie, który wszystko co ma, zawdzięcza swojej pracy, głowie, energji, sobie, tylko sobie!... W jedwabnych pieluszkach leżał, całe życie zbijał bąki i śmiał tak się obchodzić z Ormellą. Nie zwracam uwagi na takich szczeniaków, ale jeśli wlażą mi w drogę, bróżdżą, patrzą na mnie z góry — wtedy daję takiego kopniaka, po którym już nigdy się nie podnoszą. Tak, Cagliani! Ukarałem go, bo zasłużył na to: dziś nie znam nikogo, kto byłby tak odarty z czci i honoru, jak Francesco Cagliani; nikim nie pogardzają więcej, niż człowiekiem, który zdradził ojczyznę i w dodatku zdezerterował. Tak chciałem i tak się stało!... Czy *madame* d'Arcis opowiedziała panu szczegóły tej historji? Nie? No, to ja panu powiem. Tej kobiety użyłem jako przynęty. Musiałem jej bardzo pilnować, bo naogół jest niepewna, kapryśna i pracuje, jeśli chce. Rozkochała go w sobie. Zresztą to nie było zbyt trudne zadanie, bo mało jest kobiet tak pięknych jak Colette d'Arcis. Zwabiła tego szczeniaka na granicę, a on nawet nie podejrzewał, że jednocześnie...

Urwał.

Don Tomaso nie poruszył się: jego twarz była trupio blada i tylko oczy płonęły.

Ale nic to powstrzymało Ormellę.

Nagle na dworze rozległ się dziwny hałas: wzmagał się, przeszedł w jasne, metaliczne brzęczenie.

Obaj spojrzeli w okno.

Od południa, zataczając szerokie koło, zbliżał się samolot; obojętnie przeciągał nad deszczem popiołu i kamieni, wyrzucanych z krateru, nad olbrzymią przestrzenią falującej lawy, która pokryła stoki góry, zalała i spaliła pola, ogrody i osady ludzkie.

Nagle pod kadłubem samolotu, jak stadło spłoszonych wróbli zatrzepotało w powietrzu kilkanaście kulek, spadających na dół ukośnym, zmijowatym lotem.

Rzuca meldunki ciężarkowe — drgnął Ormella — czyżby...

Nie odważył się dokończyć myśli.

Odtrąciła dona Tomasa jak przeszkodę, która niepotrzebnie stanęła mu na drodze, wybiegł na korytarz, stamtąd na schody, prowadzące na płaski dach, wystawił głowę i rozejrzał się wkoło.

Nad górą ciągle jeszcze wisiał przeklęty *„capotto del diavolo“.* Z lewa zbliżał się samolot... z tamtej strony drugi. Wyraźnie słyszało się warczenie motoru, zlewające się z wyciem śmigła.

W powietrzu fruwały meldunki ciężarkowe, kilka sztuk spadło zaledwie o dziesięć metrów od potoku leniwie płynącej lawy.

Pierwszy samolot nawrócił, zaczął schodzić do ziemi prawie prostopadle, celując wprost na willę.

Sto metrów, sześćdziesiąt, dwadzieścia — i nagle ostrym łukiem poderwał się w górę.

Jakiś ciężar spadł na dach, bronzowy worek...

Ormella rzucił się i podniósł go.

Bukłak barani z wodą.

Do niego była przyczepiona biała kartka — parę wierszy pisma maszynowego:

„Trzymajcie się. Według meldunków obserwatorjum wybuch ustaje. Przyjdziemy z pomocą, jak tylko przejście będzie możliwe. Trzymajcie się!“

(D. c. n.)

POLSKA I CZECHOSŁOWACJA

Od kilku miesięcy opinja polska alarmowana jest wiadomościami o najrozmaitszych objawach nieprzychylnego stosunku władz czeskich do Polaków, o prześladowaniach działaczy polskich i z drugiej strony o anty czeskich wystąpieniach w różnych częściach kraju, przedewszystkiem oczywiście na terenach pogranicza Depesze ostatnich dni przynoszą znowu wiadomości o ostrych zatargach władz czeskich z ludnością polską, w związku ze sprawami szkolnemi na terenie czeskiej części Śląska Cieszyńskiego.

Wobec tych wiadomości prasa polska zajmuje dwojakie stanowisko. Albo uwydatnia jaknajjaskrawiej wszelkie tarcia czesko-polskie, albo daje do zrozumienia, że cała sprawa jest wynikiem niewłaściwych posunięć polityki polskiej. W tych warunkach trzeba w sposób rzeczowy przedstawić tło sprawy i właściwe stanowisko, jakie niezależna opinja polska zajmować powinna wobec naszego południowego sąsiada.

Republika czesko-słowacka powstała po wojnie światowej, jako twór traktatu Wersalskiego. No podstawie układu między przedstawicielami Czechów i Słowaków uznano, iż oba te narody zlewają się w jeden wspólny naród czesko-słowacki. Oczywiście taka formalna uchwała nie stanowi jeszcze niczego i cała przyszłość nowego państwa zależna była od tego, czy rzeczywiście nastąpi zjednoczenie obu tych niewielkich słowiańskich narodów. Sprawa tego zjednoczenia, a ściślej przyjęcia przez Słowaków kultury czeskiej, jest w dalszym ciągu najważniejszem zagadnieniem czechosłowackiem. Rozwiązanie tego zagadnienia utrudnia jeszcze fakt, że w obrębie państwa czecho-słowackiego mieszka kilka silnych odłamów innych narodowości, jak przedewszystkiem Niemcy czescy, dalej Węgrzy słowaccy, Polacy i wreszcie Rusini zakarpaccy.

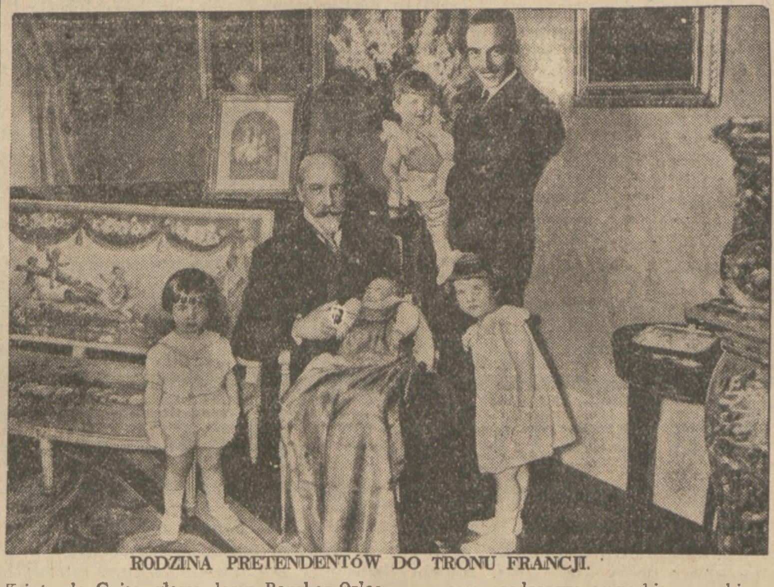
Trudne położenie narodu, kierującego państwem czesko-słowackiem, który nie stanowi sam większości w państwie, a nie zdołał jeszcze dotąd złączyć w jedną całość z sobą narodowości słowackiej, stwarza specjalny nastrój przesadnej nieraz czułości na sprawy narodowościowe wewnątrz republiki. Czując swoją słabość, pod tym względem, Czesi bardzo wielką wagę przywiązują do poparcia zewnętrznego, w szczególności zaś do sojuszu z Francją i ich polityka zagraniczna jest w wielkiej mierze pod wpływem polityki francuskiej.

Między Polską, a Czechosłowacją od chwili zorganizowania się obu tych państw po wojnie światowej istniały dość poważne kwestje sporne. Przedewszystkiem zarówno Czesi, jak i Polacy rościli sobie pretensje do Śląska Cieszyńskiego, który zamieszkały jest w większości przez Polaków, w mniejszości zaś przez Czechów, a Czesi mając lepszą pozycję międzynarodową w okresie bezpośrednio po wojnie, zdołali uzyskać na tym terenie rozwiązanie korzystne dla siebie, t. zn., iż zamieszkującą mniejszą część Śląska Cieszyńskiego, otrzymali jego część większą.

Drugą kwestją sporną między obu państwami była sprawa należących historycznie do Słowaczyzny ziem mieszanych polsko-słowackich, Spisza i Orawy. Tamtejsza ludność góralska, mało uświadomiona narodowo, w północnych częściach obu tych ziem w większości pod względem językowym musi być zaliczona do Polaków. I tu również Czesi uzyskali stosunkowo dobrą dla siebie granicę, gdyż kilkanaście gmin z wyraźną przewagą językową polską pozostało po stronie słowackiej. Wreszcie trzeci powód sporów polsko-czeskich polegał na sympatji, jaką w Czechach cieszyła się Rosja, podczas, gdy w pierwszym okresie niepodległości stosunki polsko-rosyjskie były wręcz wrogie.

Przyznać trzeba objektywnie, że pomimo istnienia tych sporów żaden z nich nie jest dostatecznie wielki, by powodować stałe wrogie stosunki między obu sąsiadami, nawet gdyby współpraca była rzeczą niezbędną. Uregulowanie pokojowe stosunków polsko-rosyjskich usunęło niebezpieczeństwo przyjaźni czesko-rosyjskiej, sprawa zaś zapewnienia należytej możności rozwoju kulturalnego i społecznego ludności polskiej w Czechosłowacji niewątpliwie jest sprawą do załatwienia na podstawie bezpośredniego porozumienia obu rządów. Tem niemniej o ścisłym sojuszu polsko-czeskim trudno jest mówić w chwili obecnej, kiedy linje polityki obu państw daleko odbiegają od siebie.

Jedynie słusznem stanowiskiem wobec Czechosłowacji jest stanowisko zupełnie objektywne. Trzeba pamiętać o trudnościach wewnętrznych republiki czesko-słowackiej i o jej drażliwości w sprawach z temi trudnościami związanych, z drugiej wszakże strony trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że mimo wszelkich pretensyj Czechosłowacja jest jeszcze najlepszym ze względów ogólnego bezpieczeństwa sąsiadem, jakiego Polska może mieć na południu. Mimo wszystko Czechosłowacja, ze względu na swoje położenie, musi być skłonna do porozumienia z Polską. W tych warunkach głównem zadaniem polityki polskiej w stosunku do Czechosłowacji jest zapewnienie ludności polskiej jaknajwiększych praw i wciągnięcia Czechosłowacji w orbitę polskiego systemu środkowej Europy.

RODZINA PRETENDENTÓW DO TRONU FRANCJI.
Książę de Guise, głowa domu Bourbon-Orleans, z nowonarodzonym wnuczkiem, synkiem hrabiego Paryża (na prawo).

Sprawy gospodarcze na pierwszym planie

po wybraniu nowych izb

Już niedługo będą ukończone wybory do obu izb, a bezpośrednio potem nastąpi *uzupełnienie Senatu przez nominację 32-ch senatorów.* Wobec tak bliskiego terminu powstania instancyj ustawodawczych pokazują się już wiadomości *o tem co nastąpi później.* Przedewszystkiem więc na rozpoczęcie prac nowego Sejmu wydane mają być *specjalne orędzie p. Prezydenta Rzeczypospolitej,* które, jak słychać położy szczególny nacisk na konieczność zajęcia się przedewszystkiem *zagadnieniami gospodarczemi.*

Mówią, że zaraz po wyborach p. premjer Sławek uda się na urlop wypoczynkowy, *który potrwa około 2-ch tygodni,* a po jego powrocie nastąpić ma oddanie wszystkich tek ministerjalnych *do dyspozycji p. Prezydenta Rzeczypospolitej.*

Co do ogólnego charakteru przyszłego rządu, to w dalszym ciągu utrzymuje się uporczywie pogłoska, *że ma on być nastawiony wybitnie w kierunku gospodarczym.* Istnieją podobno plany przeprowadzenia tranzakcji finansowych, któreby pozwoliły na rozpoczęcie w szerszym niż dotychczas zakresie robót publicznych i to nietylko wiosną i latem, lecz *zwłaszcza w sezonie zimowym.* Dążyć się będzie do zatrudnienia zimą *około 60 tys. bezrobotnych,* a jako sposób ich zajęcia wskazują m. in. na prace w *kamieniołomach i kolejnictwie.*

Olbrzymie długi urzędników

Projekty oddłużenia stanu urzędniczego

Obecnie znajdują się na ukończeniu prace przygotowawcze do *akcji oddłużenia pracowników państwowych.* Prace prowadzone od dłuższego czasu na terenie stowarzyszenia urzędników państwowych, posunęły się tak dalece naprzód, iż już obecnie mówić można *o ustaleniu zasad oddłużenia.* Najdalej w ciągu miesiąca znany będzie szczegółowy plan i przedłożony rządowi.

Projekt akcji oddłużeniowej stanu urzędniczego przewiduje utworzenie specjalnej *komisji dla rejestracji długów pracowników państwowych.* Od dłużenie miałoby być przeprowadzone *w okresie 5 lat,* w ciągu których jedna piąta uposażenia zadłużonego pracownika byłaby potrącana na stopniową regulację długów.

W odniesieniu do wierzycieli prywatnych stosowana ma być *zasada umów dobrowolnych* celem redukcji samej kwoty zadłużenia. Komisja dla oddłużenia pracowników państwowych miałaby rozporządzać *funduszem organizacyjnym,* powstałym przy pomocy skarbu państwa i zawodowych organizacji urzędniczych.

Kwestja oddłużenia pracowników państwowych uważana jest w kołach urzędniczych *za bardzo pilną,* a to z uwagi na niezwykle wysokie zadłużenie stanu urzędniczego w Polsce. Według prowizorycznych obliczeń zadłużenie pracowników samej tylko administracji państwowej *dochodzi do sumy 40 miljonów złotych.*

Najdalej *w październiku* rb. organizacje pracowników państwowych wystąpią z konkretnym planem akcji *oddłużeniowej.*

Kandydaci
NA SENATORÓW

Kandydatury do Senatu zostaną mniej więcej ustalone dopiero w połowie przyszłego tygodnia, po ogłoszeniu wyników wyborów sejmowych. Mówią, że w Warszawie będą wystawione kandydatury prof. W. Makowskiego, prezesa prokuratorji generalnej Bukowieckiego, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego Supińskiego.

W województwie Warszawskiem będzie się ubiegał o mandat b. poseł Janusz Radziwiłł.

B. premjer Prystor kandyduje w woj. Wileńskiem, a b. premjer Kozłowski w woj. Lwowskiem.

W woj. Krakowskiem będzie prawdopodobnie wysunięta kandydatura b. tamtejszego wojewody gen. Kwaśniewskiego.

W województwie Poleskiem wysuwana jest przez koła ziemiańskie kandydatura pułk. Grzędzińskiego, b. adjutanta marsz. Piłsudskiego, dowódcy jednego z pułków warszawskich.

W województwie Kieleckiem kandydować mają do Senatu b. poseł dr. Gosiewski i dyr. Cholewicki.

Z DNIA

ZADANIA SEJMU

„Gazeta Polska" główne zadania przyszłego Sejmu widzi w dwóch zagadnieniach:

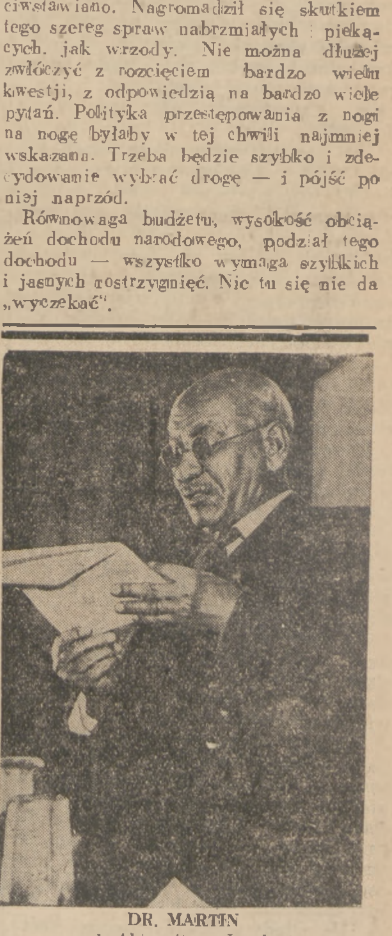
„Zagadnienie pierwsze: wejście w życie nowego ustroju nie jest jeszcze załatwione. Bowiem sam przepis prawny nie kształtuje rzeczywistości. Dopiero wówczas, gdy szkielet ustroju stworzony przez artykuły prawne obrośnie korą obyczajów, kiedy nieskończone możliwości interpretacyjne tkwiące zawsze w każdem sformułowaniu prawnem, rostrzygnięte zostaną przez tradycję, dopiero wówczas, gdy prawo nietylko będzie znane, ale i zrozumiałe ogółowi, — wówczas nowy ustrój wejdzie w życie, nie w formalnem, lecz w istotnem znaczeniu"

Świadomość ustrojowa w Polsce ma być gruntowana przez Sejm — czynami.

„Drugiem wielkiem zagadnieniem — pisze „Gazeta Polska" — którego rozwiązanie nie wydaje się być możliwe bez mądrej współpracy Sejmu — jest wyjście z trudności kryzysowych.

Zjawiska gospodarcze na świecie biegną tak szybko, że w ciągu ostatniego okresu wyprzedziły zarządzenia, jakie trudnościom kryzysowym w Polsce przeciwstawiano. Nagromadził się skutkiem tego szereg spraw nabrzmiałych i piekących, jak wrzody. Nie można dłużej zwlóczyć z rozcięciem bardzo wielu kwestji, z odpowiedzią na bardzo wiele pytań. Polityka przestępowania z nogi na nogę byłaby w tej chwili najmniej wskazana. Trzeba będzie szybko i zdecydowanie wybrać drogę — i pójść po niej naprzód.

Równowaga budżetu, wysokość obciążeń dochodu narodowego, podział tego dochodu — wszystko wymaga szybkich i jasnych rostrzygnięć. Nic tu się nie da „wyczekać".

DR. MARTIN
poseł Abisynji w Londynie

W stulecie „Nieboskiej Komedji"

Przed inauguracją w teatrze sosnowieckim

W nadchodzącą sobotę dnia 14 bm. teatr sosnowiecki rozpoczyna sezon wystawieniem arcydzieła literatury romantycznej *„Nieboskiej Komedji" Zygmunta Krasińskiego.*

„Nieboska Komedja" jest tragedją pokolenia, skazanego na zagładę — a wśród walącego się świata tragedją dwu jednostek wyjątkowych, które, stojąc na przeciwległych biegunach, związane są *wspólnym brakiem zabójczym: brakiem serca.* Dwie te jednostki to hrabia *Henryk i Pankracy:* pierwszy reprezentant przeszłości arystokracji, Pankracy zaś reprezentuje przyszłość — lud.

Treścią „Nieboskiej Komedji" jest *zmaganie się tradycji i zwiczanych z nią przywilejów z wyzwolonym instynktem tłumu.*

Krasiński przeżył wielki rok 1830-1831 we Włoszech i w Genewie. Po wojnie dopiero znalazł się w Warszawie i Petersburgu, gdzie został przedstawiony carowi Mikołajowi. Granice Polski nie były przed nim na siedem pieczęci zamknięte. Mieszkając na zachodzie *nie był emigrantem.* Był zato synem hrabiego cesarstwa, dowódcy sławnego pułku szwoleżerów i generała, który mimo wszystko w Noc Listopadową „honoru swego w podłości nie kalał". *Należał do arystokracji.* Czy należał do niej całkowicie? Czy dzielił jej życie, jej cele, lub bezcelowość jej życia? Otóż nie. Wiąże go do arystokracji serce nawykłe do tradycji, wiążą pewne formy, warunki bytu, czy wreszcie przyzwyczajenie. To wszystko. Wewnętrznie odbiegł on daleko, wybiegł w przyszłość. Genjalna jego intuicja widzi niezniszczalność haseł nurtujących w Europie w przeddzień Wiosny Ludów. Jesteśmy przecież w epoce, gdy zaczyna przychodzić do głosu socjalizm, czy raczej jaki się wtedy mówiło — *komunizm.* Rewolucja lipcowa dokonana. Belgja wyzwolona. Irlandja się burzy, słabo *migocące zrazu podziemne płomyki włoskich „węglarzy"* łączą się w płomień walki o zjednoczenie i niepodległość. Idą nowe czasy. Wtedy to Krasiński do entuzjasty republik — Gaszyńskiego, pisze: „Z jakich ty ludzi złożysz Rzeczpospolitą we Francji? Czy z kupców, którzy panują, czy z robotników, który w warsztatach pracują dzisiaj?... Pierwsi są chciwi i srodzy, bo władną, drudzy są chciwi, namiętni i okrutni, bo cierpią. Przy takim stanie świata dwa tylko systemata być mogą: despotyzm i anarchja... *Cywilizacja nasza ma się ku śmierci"...*

List ten to wyraz ówczesnych poglądów Krasińskiego, to szkic, według którego napisana została „Nieboska Komedja". Smutny list, prawda? Ale czyż ostateczną syntezą dziejów ludzkości *nie jest właśnie walka o władzę, walka jednostki z tłumem, czyli despotyzm z anarchją?* Organizatorami narodów były jedynie jednostki, potężne, despotyczne jednostki, a walkę z despotyzmem podjąć mógł tylko lud. Wszelki porządek wyłania się z anarchji i anarchja jest również grobem wszelkiego porządku.

Krasiński jednakże wprowadza do walki *czynnik trzeci, nadziemski.* Oto po samobójstwie hr. Henryka Pankracy ginie olśniony przez widmo promienne, co „jak słup śnieżnej jasności stoi ponad przepaściami oburącz wsparte na krzyżu, jak na szabli". Otóż istotny triumfator „Komedji" — Galilejczyk.

Bo Krasiński, ten nieszczęsny, ślepnący poeta *wierzy głęboko w Królestwo Boże na ziemi.* Dwudziestoletni, doskonały do okrucieństwa sceptyk wierzy głęboko.

Wróćmy jeszcze na chwilę do jego listu: *„Cywilizacja nasza ma się ku śmierci:* wiem, że bliskie są czasy, w których zbrodnie nowe przyjdą karać stare i same się potępią w obliczu Boga... Dopiero to, czego ani ja, ani ty, ani nikt nie zna, wzniesie się z chaosu i świat nowy z woli Boskiej, z przeznaczenia rodu ludzkiego zbudujе. Ale wtedy i moje i twoje kości [illegible]chem gdzieś będą"

Mimowoli przychodzą na pamięć słowa innego wielkiego pisarza, co również wierzy głęboko w nadejść mające nie dziś i nie jutro Królestwo Boże: *„Nie myślcie, że Polska, jak Chrystus zmartwychwstała i już nie umrze.* Chrystus jest w Polsce, ale Polska nie jest Chrystusem. Dla ludzi i dla narodów krzyżowa droga na ziemi się nie kończy: od krzyża męki do zmartwychwstania i nowej śmierci na krzyżu, aż tajemnica Boża się dopełni nietylko w każdym narodzie, ale i w całej ludzkości". (Dymitr Mereżkowski — „Józef Piłsudski").

Nieboska Komedja została napisana w Wiedniu w r. 1833. Pierwszy jej nakład został wstrzymany. Ukazała się ostatecznie w r. 1835. W Polsce została przyjęta obojętnie. *Rozbiór krytyczny Mickiewicza ogłosił ją za arcydzieło.*

Miljonowa fundacja

dla Bibljoteki Jagiellońskiej

Bibljoteka Jagiellońska w Krakowie uzyskała niezwykle cenną, wielką fundację dzięki zapisowi wielkodusznego ofiarodawcy, ziemianina — śp. E. Glazera. Fundator był krakowianiem, posiadającym znaczne posiadłości ziemskie w Nieszawskiem na Kujawach. W skład fundacji wchodzą dwa majątki ziemskie w tymże powiecie, przedstawiające wartość około miljona złotych, ponadto trzechpiętrowa kamienica w Bydgoszczy, oraz liczne akcje i papiery wartościowe, opiewające na sumę 100.000 dolarów. Ogólną wartość fundacji oblicza się na sumę 3 miljony złotych.

Śp. E. Glazer, który ożeniony był z hrabianką Kossakowską, zmarł licząc lat 60. Jedynym obciążeniem fundacji jest dożywocie przysługujące wdowie fundatora, oraz bardzo nieznaczne legaty. Ponieważ Bibljoteka Jagiellońska, jako taka, nie jest osobą prawną podlega natomiast Uniwersytetowi Jagiellońskiemu, więc zarząd fundacją przejmie Uniwersytet. Odsetki z niej będą użyte całkowicie na potrzeby Bibljoteki Jagiellońskiej. Jak wiadomo, potrzeby te są nader rozległe zwłaszcza w związku z przeprowadzoną obecnie budową nowego gmachu, który wymagać będzie odpowiednich urządzeń zarówno dla zabezpieczenia bezcennych zbiorów bibljotecznych jak i stworzenia warunków dalszego jej rozwoju oraz pracy dla tych, którzy ze zbiorów w celach naukowych korzystają. O fundacji tej został wczoraj zarząd Bibljoteki zawiadomiony przez jednego z adwokatów warszawskich, który jest zastępcą prawnym rodziny śp. E. Glazera.

Kronika kulturalna

— **STOŁECZNY TEATR POWSZECHNY.** W lokalu Tow. Krzewienia Kultury Teatralnej w Polsce odbyło się pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Pohoskiego — zebranie, poświęcone zadaniom powstających od sezonu teatrów dzielnicowych, które funkcjonować będą pod nazwą „Stołeczny Teatr Powszechny". We wzajemnej wymianie zdań ustalono szereg zadań teatrów dzielnicowych, do których działalności Zarząd Miasta przywiązuje bardzo wybitne znaczenie i łączy z nią idące nadzieje jako z jednym z najistotniejszych środków ukulturalnienia szerokich sfer ludności. Stołeczny Teatr Powszechny rozpoczął już prace przygotowawcze. W październiku odbędą się przedstawienia na przedmieściach Warszawy i w bardziej oddalonych od centrum miasta dzielnicach.

— **Z ŻYCIA WYCHODŹTWA POLSKIEGO WE FRANCJI.** Rekord pracy kulturalnej na wychodźtwie pobiło Amatorskie Koło Teatralne w Arenberg, obchodząc 12-tą rocznicę swego istnienia oraz setny występ na scenie wychodźczej. Uroczystości przewodniczył prezes Związku Pol. Stow. Teatr. p. Jędrzejewski oraz delegaci centralnych organizacyj wychodźczych, podkreślający w swych przemówieniach chlubne zasługi Koła na polu szerzenia sztuki ojczystej.

Robotnicy piszą powieści

broniąc się piórem przed wynarodowieniem

Polska w latach niewoli była *krajem poetów.* Słowo pisane, słowo śpiewane, słowo poetyckie było w niewolnej Polsce jedynym orężem, jaki pozostał żołnierzom ujarzmionego kraju do walki z uzbrojnym w karabiny najeźdźcami.

Jak w kraju wolnym, zaatakowanym przez wroga, na okrzyk „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!" każdy obywatel—patrjota chwyta za broń, tak w Polsce niewolnej, a ustawicznie atakowanej w swej niepodległości duchowej, każdy obywatel—patrjota *chwytał za jedyną dostępną mu broń — za pióro* i słowem bojowem, słowem ognistem, słowem buntowniczem przeciwstawiał się fizycznej przemocy wroga.

W ten sposób tworzyły się

LEGJONY POETÓW

Każdy człowiek, zdolny do władania piórem, stawał w szeregu, aby wypełnić swą świętą *powinność poetycką.* W ten sposób wielcy, genjalni poeci i prozaicy stawali się *wodzami swych pokoleń,* wodzami w ścisłem tego słowa znaczeniu, wodzami wiodącymi w bój o niepodległość ducha polskiego.

Słowo polskie, rym, wiersz, pieśń, poemat, nowela, powieść i dramat były wówczas nietylko utworami literackiemi, ale, i to przedewszystkiem nabojami eksplodującemi *buntem przeciw niewoli,* patrjotycznym entuzjazmem i apelem do nieustannej walki.

Ta polityczna rola utworów literackich spowodowała powszechność służby poetyckiej, powołała do pisania wszystkich więcej lub mniej wprawnie władających piórem i uczyniła z Polski

KRAJ POETÓW.

Analogiczne zjawisko, choć na zgoła odmiennem wykwitłe podłożu, udało się zaobserwować *wśród emigrantów polskich we Francji.*

Stykając się bezpośrednio i współpracując przez szereg lat z polskimi robotnikami—emigrantami na północy, południu, wschodzie i zachodzie Francji, stwierdziłem *niezmiernie rozpoetyzowane u tego napozór mało podatnego dla poezji elementu ludzkiego.*

Trudno w tych sprawach operować cyframi, ale mimo to można określić, że polska emigracja robotnicza we Francji liczy *kilkuset poetów* i *liczne dziesiątki powieściopisarzy, nowelistów, pamiętnikarzy i autorów dramatycznych,* przyczem zjawiskiem, godnem szczególnego podkreślenia, jest to, że zdecydowaną większość wśród emigracyjnych literatów stanowią *ludzie w wieku dojrzałym, ojcowie rodzin* i *matki dzieciom.*

Kwestja krytycznej oceny emigracyjnej twórczości literackiej jest kwestją bardzo delikatną. I trudną. Olbrzymia większość tej twórczości spoczywa w rękopisach, do których dostęp daje jedynie *osobista znajomość z autorem.* Na tej właśnie drodze miałem możność zapoznać się z twórczością zaledwie kilkudziesięciu spośród tysiąca twórców emigracyjnych. A na podstawie części nie wolno wyrokować o całości.

Niestety, w poczuciu sumienności sprawozdawczej zmuszony jestem stwierdzić, że w tych licznych utworach, które dane mi było poznać, nie *udało mi się dostrzec świętej iskry, zwanej talentem.*

Zdecydowana większość poznanych przezemnie utworów przypominała mi te *sprzedawane na rogach ulic olejne obrazki,* na których np. jest słońce świecące na niebie, są drzewa zielone, są łany dojrzałego zboża, są ocierający czoło z potu wieśniacy, a mimo to *lata niema:* podobnie w poznanych przezemnie utworach poetyckich *jest rytm i są rymy, a więc jest wiersz, tylko niema poezji.*

Raz jeszcze muszę się jednak zastrzec, i to kategorycznie, że oceny swej nie uważam za miarodajną dla całokształtu twórczości emigracyjnej i że oceniam jedynie to, co *osobiście poznałem,* gorąco pragnąc wierzyć, iż wśród plejady nieznanych mnie i nikomu twórców emigracyjnych znajdują się nieodkryte jeszcze, ale

PRAWDZIWE I CENNE TALENTY.

Ja wśród poznanych przezemnie zdołałem zaobserwować jedynie *szereg niezmiernie charakterystycznych typów,* trzy spośród których pragnąłbym tu wymienić.

Pierwszy był to pisarz—komunista, który zwierzał mi się następującemi słowami: *„Piszę po całych nocach. Nie śpię, nie jem i piszę. Raz podczas pluskiewka robiła mi się głęboko w gołą stopę, a ja nic nie czułem, bo jak piszę, to nic nie czuję. Ostatnio skończyłem wielkie dzieło pod tytułem „Trędowaci". Nikomu go nie dałem do przeczytania. I nie dam. Panu też nie dam. Bo człowiek, któryby to dzieło przeczytał, nie mógłby dłużej żyć. W tem dziele jest zamknięta... rewolucja. Ja sam boję się ją przeczytać".*

Drugi był 50-letnim mężem tyleżletniej wieśniaczki z Lubelszczyzny. Pewnego dnia zdradził mi swoją tajemnicę rodzinną: *„Moja żona pisze powieść. Powieść w trzech tomach. Dużo jeszcze nie napisała, ale już ma tytuł. A tytuł to najważniejsza rzecz. Reszta to już bagatela. Niestety, nie mogę panu tego tytułu zdradzić, bo żona mi zabroniła. Powiada, że tytuły kradną".*

Trzeci był leciwym wdowcem—górnikiem. Przez długi szereg dni odwiedzał mnie co rana w hotelu i za każdym razem przynosił mi *plik zapisanego swemi utworami papieru,* zostawiał mi te utwory „do jutra", a nazajutrz egzaminował mnie, ledwo rozbudzonego ze swej twórczości sprawdzając, czy sumiennie wszystko przeczytałem. Były tam wiersze, powieści, dramaty i pamiętniki w ilościach wręcz nieprawdopodobnych.

OCEAN LITERATURY

Nie to jest jednak istotne, że *piszą, piszą masowo, piszą fanatycznie. Że pisarzy* i *poetów emigracyjnych jest legjon. Że polscy emigranci we Francji są szczepem poetów.*

A istotne to jest dlatego, że twórczość polskiej emigracji robotniczej wywodzi się z tych samych źródeł, z jakich wywodziła się twórczość poetycka polska w latach niewoli.

Jest ona *zbiorową manifestacją polskości,* samoobrona przed wynarodowieniem, podświadomą walką o niepodległość ducha. Koślawym rymem utrwalonym na skrawku papieru do pakowania, polski robotnik-grafoman nie zdając sobie z tego często sprawy *walczy w czterech ścianach swej robotniczej izby z całym potężnym światem o swoją zagrożoną polskość!*

Zrozumiawszy tę tajemną treść twórczości emigracyjnej, nie można bez wzruszenia czytać nieudolnych wierszy naszych emigracyjnych poetów z bożej łaski.

C. Ż.

KRONIKA TYGODNIOWA

Wrześniowe emocje

Coraz częściej spotkać można ludzi bardzo czemś podnieconych, o czemś żywo rozprawiających, na coś ważnego oczekujących, czegoś się spodziewających. Oczy się żarzą nadzieją, cała ich postać znamionuje gorączkę, spowodowaną rozterką i niepewnością, co przyniesie godzina następna.

Pochodzi to stąd, że właśnie teraz w pierwszej połowie września zbiegły się aż trzy ciągnienia, mianowicie: ciągnienie dolarówki, 3-procentowej pożyczki inwestycyjnej, a wreszcie, co najważniejsza, ciągnienie czwartej klasy loterji państwowej. Graczy jest naogół dużo i dlatego tak częste znamiona emocji. Po letnim wypoczynku dość męczący niepokój o to, co się stanie z naszym losem, jest wcale ciekawem urozmaiceniem pierwszej połowy b.m.

Psychologja graczy jest bardzo zawiła i wkracza w dziedziny paradoksu. Znam naprzykład rodzinę, składającą się z pięciu osób, które obecnie namiętnie grają. Przyglądając się im jednak bliżej, nie mógłbym przysiądz, że każda z nich bardzie pragnie swego zwycięstwa, niż przegranej współgrającego, choćby nim był rodzony brat. Prawie zawsze tak jest, że człowiekowi większe, choć starannie ukrywane, sprawia zadowolenie niepowodzenie bliźnich, niż własna wygrana, jako że nie potrafi on należycie ocenić wartości własnego szczęścia, chyba że idzie ono w parze z klęską współzawodników.

Co się tyczy loterji, to jest ona funkcją dziwną, zwodniczą i tajemniczą. Nigdy naprzód nie wiadomo, co wyjdzie z urny loteryjnej: na który numer padnie miljon, a który będzie pusty. I choćbyś słyszał, jak trawa rośnie i wiedział, gdzie raki zimują, nie przewidzisz w graniu, co przyniesie dzień dzisiejszy.

Niektórym się numer przyśni i pewni są wygranej. Ale to wcale nieprawda. Bo kto za długo spał i obudził się dopiero na okres ciągnienia, ten traci szanse zwycięstwa. Gorzej jest jeszcze z tymi, którzy nad losem mamroczą wyuczone gdzieś kabalistyczne, stare jak świat formułki, myśląc, że im to co pomoże. Znam również takich, którzy, nie mając zaufania do miejscowych kolektur, szukają szczęścia gdzieindziej, gdzie ich nikt nie zna am oni nikogo. Są to pechowcy, którzy boją się bezpośrednio decydować o wyborze swego losu.

Najczęściej zawody w grze spotykają tych graczy, którzy bawią się w obliczenia: do daty swego urodzenia, dodają datę ślubu, od tej sumy odejmują liczbę swych weksli zaprotestowanych, mnożą przez lata żony i dzielą na liczbę członków rodziny, dajmy więc na to, jak się to już wyżej rzekło, na pięć. Wychodzą z tego cyfry najzupełniej fantastyczne, niemające żadnego związku z rzeczywistością.

Znałem jegomościa, który się przyczepił do liczby dziesięć tysięcy. Szalał, żeby je zdobyć, ale wyłowienie akurat dziesięciu tysięcy w natłoku spraw w licznych kolekturach nie jest łatwe. Nasz gracz traci zdrowie i rozum i niewiadomo, czy swego dopnie, ale bo też, jak Boy powiedział, to właśnie jest najgłupsze, kiedy się kto przyczem uprze.

Nie sądzę, aby było niezbędne dawanie rad graczom, szczególnie teraz, kiedy jest już ciągnienie, ale na pociechę tym graczom przypomnieć, że o-[illegible] przepisy loteryjne przewidują powtórne ciągnienie. O ile sobie przypominam, ciągnienie to ma się nazywać gwiazdkowem. Jeżeli więc wrzesień zawiedzie, to może na gwiazdkę coś padnie.

Niech więc żywi nie tracą nadziei i noszą kaganiec.

Noir.

Zlikwidowanie zatargu

na kopalni Lipno

Trwający od pewnego czasu **zatarg na kopalni Lipno został ostatecznie zlikwidowany.** Mianowicie wczoraj odbyła się w Inspektoracie pracy w Sosnowcu pod przewodnictwem inż. Zwolińskiego konferencja z udziałem właściciela kopalni p. **Danielewicza,** zawiadowcy p. **Michalskiego,** sekretarza CZG p. **Bielnika,** delegatów i kilku robotników. Po omówieniu i wyjaśnieniu różnych spraw, na których podłożu wynikł zatarg, **zawarto umowę, uwzględniającą pretensje robotników.** Kopalnia zatrudnia 68 robotników, a 27 przebywa na urlopie turnusowym. Robotnicy ci będą przyjmowani do pracy stopniowo, w miarę rozszerzania robót i zwiększania wydobycia.

Pozatem zwolnieni z pracy robotnicy otrzymają wszystkie należności.

Dzięki zawarciu umowy **zatarg i częściowy strajk został zakończony** i od poniedziałku podjęta zostanie normalna praca.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

8 niedziela	**Dziś** Narodzenie NMP
	Jutro Sergjusza
	Wschód słońca 5 m. 9.
	Zachód „ 18 m. 14.

Kina w Sosnowcu

GRAJĄ DZISIAJ:

EDEN: **„Tarzan Nieustraszony"** w roli gł. Buster Grabbe.
PALACE: **„Amok"** w roli gł. Inkyszyniew
ZAGŁĘBIE: **„To lubią mężczyźni"** w roli gl. Szöke Szakall.

—xx—

× **ADWOKAT NIE MOŻE PROWADZIĆ SZKOŁY.** Naczelna Rada adwokacka rozpatrywała ostatnio kwestję dopuszczalności łączenia zawodu adwokata z posiadaniem koncesji na szkołę powszechną lub gimnazjum. Naczelna Rada uznała, że posiadanie koncesji na gimnazjum związane jest z prowadzeniem przedsiębiorstwa o charakterze handlowym. Ponieważ adwokaci w myśl obowiązujących przepisów nie mogą się trudnić jakąkolwiek pracą w handlu, nie wolno im również posiadać koncesji na gimnazjum.

× **ARESZTOWANIA.** Onegdaj i wczoraj policja w powiecie Będzińskim aresztowała kilkanaście osób, członków Stronnictwa Narodowego. Między innymi zatrzymani zostali R. Łyczko, Frankowski, Nowicki (sekretarz Pracy Polskiej), Gałęziowski, Pałysiewicz i in.

Wczoraj również policja zatrzymała kilkanaście osób podejrzanych o działalność komunistyczną.

× **PODZIĘKOWANIE.** Komitet zabawowy studentów wyższych uczelni - praktykantów kop. „Saturn" składa tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie osobom, które przyczyniły się do osiągnięcia przez nas wytyczonego celu; w pierwszym rzędzie JJWWPP Protektorom i Dyrekcji Tow. górn.-przem. „Saturn" za umożliwienie nam urządzenia powyższej imprezy oraz JWP red. K. Ćwierkowi za nadzwyczaj życzliwe ustosunkowanie się do naszych zamierzeń i żywą reklamę na łamach swego dziennika. Dziękujemy również Zarządowi Klubu urzędników i Zarządowi Domu ludowego na Saturnie — za łaskawe udzielenie nam swych sal. Komitetowi honorowemu i wszystkim tym osobom, które bądź przez udział w zabawie bądź jakąkolwiek pomoc okazali nam dowody życzliwości i poparcia. **Komitet.**

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 8 bm. teatr miejski z Sosnowca gra w Maczkach w sali K. P. W. doskonałą komedję St. Kiedrzyńskiego pt. „KOBIETA i TYRAN". Początek o godz. 8.30.

W poniedziałek dnia 9 bm. teatr miejski z Sosnowca gra na Saturnie w sali klubu doskonałą komedję S. Kiedrzyńskiego p. t. „KOBIETA i TYRAN". Początek o godz. 8.

—xx—

NIEBOSKA KOMEDJA

Od t[illegible]dnia już odbywają się próby z inauguracyjnego widowiska, na które dana będzie „Nieboska komedja" Zygmunta Krasińskiego, obchodząca w tym roku swoje 100-lecie. W arcydziele światowej literatury romantycznej, które ukaże się na scenie naszej w inscenizacji dyr. J. Gołaszewskiego z udziałem całego zespołu, dwie naczelne postacie Męża i Żony kreować będą nowopozyskani artyści pp. H. Bożewska i T. Krotke We wspaniałej postaci wodza rewolucji Pankracego wystąpi p. J. Sawicki, przyjaciela i powiernika jego Leonarda grać będzie p. St. Iwański, świeżo pozyskany artysta z Bydgoszczy. W roli Orcia wystąpi p. Z. Grzymalanka, Anioła grać będzie p. A. Królikowska, Dziewicę p. M. Gołaszewska, Jakóba p. S. Golczewski. Z nowopozyskanych artystów grać jeszcze będą pp.: J. Karasińska, B. Łuczkowski i M. Wołyńczyk oraz cały dawny zespół z udziałem 40 statystów. Stronę muzyczną dostosował inscenizator do całości widowiska w ten sposób, że przodują w niej polscy kompozytorzy, jak: Szopen Moniuszko, oraz z obcych Gounod i Szubert

„Nieboska komedja" ze względu na swe walory wieszcze jest sztuką zawsze interesującą, gdyż zawiera pierwiastki, od skrajnego romantyzmu począwszy, poprzez momenty patologiczne, obrazy rewolucji, aż do wojny, dając barwny kalejdoskop wrażeń i uczuć interesujących współczesnego widza.

„Nieboska komedja" stanie się spewnością osią zainteresowań mas społeczeństwa zagłębiowskiego. Warto przy tem zaznaczyć, że teatr nasz jest pierwszym w Polsce, który uczci 100-lecie rocznicy tego arcydzieła.

× **PORANEK.** Dziś w Kinie „Eden" o godz. 11½ odbędzie się poranek z filmu „Tarzan nieustraszony". Ceny miejsc dla dzieci 25 gr., dla dorosłych 54 gr. 5606

× **UMORZENIE DOCHODZENIA.** Jak się dowiadujemy, prokurator umorzył dochodzenie w sprawie nadużyć przy budowie gmachu pocztowego w Sosnowcu, z braku podstaw do wszczęcia postępowania karnego.

× **MEDAL SĄDOWY WYKOPANO W CZELADZI.** Rolnik czeladzki p. Walenty Kozłowski w czasie kopania ziemniaków znalazł w ziemi złoty medal z roku 1867 z napisem w językach polskim i rosyjskim: „ławnik". Jest to medal noszony przez dawnych t. zw. „ławników" sądowych.

Z UŚMIECHEM

SEZON

Sezon jesienny na dobre się zaczął,
Liście spadają i deszcz codzień pada,
Ślady się stopy błotem w domu znaczą,
Słońce się do snu już wcześniej układa.
Drzewa się w wietrze schylają wu kłonie;
Chłodno, pochmurnie w jesiennym sezonie.

Opał mieć trzeba, coraz więcej prądu,
Paltoby trzeba, również jakieś buty,
By człowiek zaraz z samego wyglądu
Nie przypominał, że z forsy wyzuty,
Że po wakacjach w długach całkiem tonie,
Że brak humoru w jesiennym sezonie.

Teatr też mówi, że sezon zaczyna,
Że czas na niego, gdy na świecie chłodniej
Ha, niech się przeto podniesie kurtyna,
A my w fotelach zasiądźmy wygodnie
I oklaskując sztuki rozmach cenny,
Stwierdźmy, że zaczął się sezon jesienny.

Ko—Stek.

Poświęcenie

KAMIENIA WĘGIELNEGO

Wczoraj odbyła się w Sosnowcu uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę domu Polskiego Związku zawodowego chrześcijańskiej służby domowej i podpisania aktu erekcyjnego. Aktu poświęcenia w obecności członków Komitetu budowy i członkiń Związku dokonał ks. M. Jung.

Dom związkowy stanie przy przedłużeniu ul. Kowalskiej w pobliżu domu Związku pracowników przemysłowych i handlowych na placu, który Związek służby domowej otrzymał w drodze zamiany od Tow. Sosnowieckiego dzięki staraniom ś. p. ks. szamb. Pleśkiewicza i życzliwemu ustosunkowaniu się do sprawy budowy domu generalnego dyrektora Tow. Sosn. p. Malplat.

Kierownictwo budowy objął inż. Rudzki, a roboty wykonuje mistrz murarski p. Bednarek.

Komitet budowy, na którego czele stoi ks. kanonik Jankowski oraz członkinie Związku, które po wieloletnich zabiegach są już bliskie posiadania własnej siedziby, składają tą drogą wszystkim, którzy się przyczynili do rozpoczęcia budowy domu, z głębi serca płynące „Bóg zapłać".

—xx—

Pociąg popularny na Wystawę Drogową

Z SOSNOWCA DO WARSZAWY

Staraniem Ligi popierania turystyki odejdzie w dniu 20 bm. pociąg popularny z Sosnowca do Warszawy. Wyjazd z Sosnowca, dworzec północny, o godz. 22.35; wyjazd z Warszawy dn. 22 września o godz. 23.50 z dworca Gdańskiego.

Cena biletu kolejowego tam i spowrotem, łącznie z kuponem na zwiedzenie wystawy drogowej, wynosi zł. 14.90.

—xx—

× **KOŁO P.C.K. W GRODŹCU** podaje do wiadomości, że w związku z tygodniem PCK w bieżącym roku zebrało następujące sumy: ze zbiórki ulicznej 53.38 zł., ze sprzedaży nalepek 61.70 zł., na listę nr. 1 64.00 zł., na listę nr. 2 — 88.50 zł., razem 269.58 zł. Wszystkim ofiarodawcom, a w szczególności Towarzystwu Solvay i Grodzieckiemu tow. jak również i pracownikom powyższych Towarzystw, Koło składa serdeczne podziękowanie.

× **WYCIECZKA DO KRAKOWA.** 15 bm. Związek podoficerów rezerwy w Czeladzi organizuje dla swych członków wycieczkę do Krakowa. Zapisy przyjmuje w lokalu „Kuźnicy" Staszica 27 oraz członkowie Miodek, Wikarek, St. Grząba i Szuster.

× **WYPADEK PRZY PRACY.** Wczoraj na sortowni kop. Saturn, w czasie pracy uległ wypadkowi robotnik Grządziel, zam. na N. Kolonji robotniczej, któremu wózek przygniótł nogę. Rannego umieszczono w szpitalu.

× **NA SIEROCINIEC W CZELADZI** W sali klubu na Saturnie akademicy urządzili zabawę taneczną, z której dochód w sumie 97 zł. przeznaczono na sierociniec miejski w Czeladzi.

× **SAMOBÓJSTWO UMYSŁOWO CHOREGO.** Zdradzający od pewnego czasu objawy choroby umysłowej Jan Dziekan, zamieszkały na kolonji Kazdębie w Strzemieszycach, popełnił samobójstwo przez powieszenie się na pasku.

Co robić z pieniędzmi

otrzymanemi z Kasy Bratniej

Powołana do życia Rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego, jak o tem już komunikowaliśmy na łamach naszego pisma, przystąpiła do wypłaty odpraw członkom b. Kas Brackich, istniejących przy przedsiębiorstwach przemysłowych na terenie powiatu Będzińskiego.

Do redakcji naszego pisma zwracają się robotnicy, którzy te odprawy otrzymują, z zapytaniem, co zrobić z pieniędzmi. Postaramy się na to trudne pytanie odpowiedzieć jaknajlepiej.

Ogólna suma odpraw, jaka będzie wypłacona w dniach najbliższych, stanowi bardzo poważny kapitał, dochodzący do dwóch miljonów złotych. Zdajemy sobie sprawę, iż niektórzy członkowie b. Kas Brackich, znajdując się z powodu braku pracy w ciężkich warunkach materjalnych i otrzymując tytułem odprawy skromniejsze należności, zużyją je na zaspokojenie bieżących potrzeb.

Poruszając tę sprawę, mamy na myśli nie tych właśnie, lecz członków b. Kas Brackich, którzy z tytułu przepracowanych lat pracy otrzymują poważniejsze odprawy, nie podlegające natychmiastowemu wydatkowaniu. Chodzi nam o to, by wypłacone odprawy, zdobyte dzięki wieloletniej i ciężkiej pracy, nie zostały zmarnowane zarówno ze szkodą osobistą członków b. Kas Brackich, jak i ze szkodą dla gospodarstwa narodowego, o które troszczyć się winien każdy obywatel państwa. Wiemy z doświadczenia, iż znaczna liczba osób, które otrzymały już dawniej odprawy z b. Kas Brackich, nie potrafiła należycie zużytkować otrzymanych oszczędności, wynoszących niekiedy dla jednej osoby po kilka tysięcy złotych, stając się nadal ciężarem społeczeństwa i państwa.

Możliwości co do właściwego zużycia otrzymanej odprawy jest bardzo wiele, chodziłoby jednak o to by racjonalnego ulokowania wolnej gotówki był przez każdego członka b. Kas Brackich należycie przemyślany i by owoce wieloletnich wysiłków nie zostały lekkomyślnie zaprzepaszczone.

Jesteśmy pewni, że otrzymujący odprawy niepokojeni będą ze strony sąsiadów, czy znajomych propozycją wypożyczenia otrzymanych pieniędzy na wysoki procent, jak to już miało miejsce w latach ubiegłych, i wiemy, czem się te obiecujące i rzekome interesy skończyły. Wypożyczający prywatnie pieniądze nietylko nie otrzymał obiecanych mu wysokich procentów, lecz stracił również i sam kapitał.

Otrzymujących odprawy uważamy za swój obowiązek ostrzec przed tego rodzaju postępowaniem, zaznaczając, iż należy również z wielką ostrożnością decydować się na założenie warsztatu, czy przedsiębiorstwa, by przez niedoświadczenie nie stracić otrzymanej gotówki, stanowiącej przeważnie jedyny majątek jej posiadacza.

Ostrzegamy także przed przechowywaniem pieniędzy w domu, gdzie mogą stać się one łupem złodziei, lub też łatwiej mogą być przez posiadacza nie celowo wydane. Dla uchronienia się od tych wszystkich przykrych skutków, o których wyżej mowa, członkowie b. Kas Brackich otrzymane z tytułu odpraw pieniądze powinni lokować na książeczkach oszczędnościowych w instytucjach kredytowych, które zapewniają posiadaczom książeczek całkowite bezpieczeństwo funduszów, oraz odpowiednie oprocentowanie. Mając ulokowane bezpiecznie pieniądze, posiadacz książeczki może spokojnie i bez obawy o utratę swego majątku, zastanawiać się, jak racjonalnie zużyć pieniądze, by zapewnić sobie i swym najbliższym dalszą egzystencję.

Postępując w ten sposób, członkowie b. Kas Brackich spełnią swój obowiązek tak w stosunku do siebie samych jak i w stosunku do swych rodzin.—

Jak Kasa bratnia będzie wypłacała renty

Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego wypłaca wciąż bieżącego miesiąca zaległości i **pełne raty wrześniowych rent brackich.**

Wypłaty te obejmą ponad 3 tysiące osób. Niezależnie od wypłaty rent, **Kasa Bratnia przekazuje nadal zaległe odprawy**, które dotychczas przekazano blisko 250 osobom, na łączną sumę 123 tysięcy zł.

Chcąc ułatwić osobom, które otrzymały odprawy, **oszczędne i racjonalne dysponowanie znacznemi nieraz kwotami**, Kasa Bratnia będzie odtąd przekazywała przez pocztę należności **tylko do 500 zł. włącznie**, natomiast należności **powyżej 500 zł. będą przekazywane za pośrednictwem Komunalnej Kasy Oszczędności w Będzinie.**

KKO będzie wypłacać odprawy na podstawie książeczek oszczędnościowych, których posiadacz **może podnieść gotówkę w dowolnym terminie i wysokości.**

O wystawieniu książeczki oszczędnościowej Kasa Bratnia zawiadomi osobę zainteresowaną przez pocztę.

SZARADA.

Pierwsze — to „Kaprys", **drugie** „hiszpański",
Co się o miłość wielką zazębia.
Trzecie „Marlena", a **czwarte** „Dietrich".
Wszystko zobaczysz **w kinie Zagłębia.** 5541

Z zagrożonych w Będzinie domów

mieszkańcy będą usuwani

W związku z ostatniemi katastrofami budowlanemi w różnych miastach, gdzie *uległo zawaleniu kilka domów, co pociągnęło za sobą liczne ofiary w ludziach, w miastach Zagłębia* również zwrócono uwagę na tę sprawę i zaczęto przeprowadzać lustrację budynków mieszkalnych, badając stan poszczególnych domów.

Otóż stwierdzono, że *najgorzej sprawa ta przedstawia się w Będzinie*, gęsto zabudowanym w śródmieściu dużymi domami, z których duży odsetek jest zaniedbanych i zniszczonych przyczem *stan wielu z tych domów jest tak zrujnowany, iż grozi to katastrofą.*

W Będzinie niejednokrotnie miały już miejsce wypadki obrywania się zniszczonych lub nadmiernie obciążonych balkonów, a ponieważ po niedawnych katastrofach budowlanych *wydane zostały ostre zarządzenia zapobiegawcze*, Magistrat Będzina z uwagi na bezpieczeństwo publiczne *przystąpił do usuwania mieszkańców z zagrożonych domów.*

Jest rzeczą zrozumiałą, iż dla ludności biednej tego rodzaju zarządzenie jest rzeczą przykrą i dotkliwą, ponieważ jednak *wchodzi tu w grę niezwykle ważny wzgląd*, mianowicie bezpieczeństwo publiczne i konieczność zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom, władze miejskie, z uwagi na odpowiedzialność, zmuszone są do wykonania zarządzenia i usunięcia wszystkich mieszkańców z zagrożonych domów.

Zarządzenie to jest dotkliwe nietylko dla lokatorów, lecz *także i dla właścicieli domów*, ponieważ jednak w Będzinie, zwłaszcza w śródmieściu, domy są dochodowe, sądzić należy, iż *właściciele we własnym interesie przeprowadzą potrzebny remont* i unikną strat wynikających z opróżnienia lokali i opieczętowania domów, bądź też poszczególnych części budynków, grożących zawaleniem.

W Będzinie, gdzie wiele starych domów budowano bardzo tandetnie, a w dodatku domy te od chwili powstania *nie były gruntownie remontowane*, obecnie muszą nieruchomości te być doprowadzone do należytego stanu, kto więc chce uniknąć zbędnych strat, powinien we własnym interesie przeprowadzić remont, gdyż wrazie wypadku właściciel domu odpowiada karnie i materjalnie za wszelkie straty, wynikłe z katastrofy.

WALI SIĘ DOM NA ULICY MODRZEJOWSKIEJ

Przed kilku dniami dom przy ul. Modrzejowskiej nr. 4 w Sosnowcu zarysował się i jednym skrzydłem *zapadł w ziemię* tak niebezpiecznie, że *zaalarmowano władze bezpieczeństwa*, które ze swej strony *doniosły o wypadku wydziałowi budowlanemu* w Magistracie sosnowieckim.

Natychmiast też *nakazano opróżnienie domu i zabezpieczono go przed runięciem*. Przed domem stają gromadki ludzi, którzy debatują nad tem, jak tandetnie był budowany Sosnowiec.

GŁOSY PUBLICZNE

Dzieci chore

MAJĄ PRAWO DO ŻYCIA

Zawieszona na czas wakacyjny sprawa budowy szpitala dziecięcego w Zagłębiu, zaczyna znów powoli ruszać z miejsca. Obecnie legalizuje się statut Tow. popierania bud. szpitali, wpływają drobne ofiary, prowadzi się tu i ówdzie spór (dyskusje) o potrzebie takiego szpitala. Dobrzeby było aby taka dyskusja rozwinęła się i na łamach prasy miejscowej.

Najpoważniejszym argumentem przeciwników jest zdanie, że społeczeństwo nasze jest za biedne i nie stać nas na taki „luksus" jak szpital dziecięcy w Zagłębiu, że być może za jakieś lat 10 będzie można pomyśleć o tem.

Życie jednak kroczy ciągle naprzód i stawia swe wymagania. Chorych dzieci bynajmniej nie ubywa. Nie trzeba chyba dowodzić, że stan zdrowia ciężej chorych wymaga umieszczania ich w odpowiednio urządzonym szpitalu. Od odpowiednich warunków zależy ich zdrowie a nieraz i życie.

Kielce zdobyły się na szpital dziecięcy (60 łóżek, 2 pawilony), a w planie jest i budowa 3 pawilonu.

Zagłębie ma zapotrzebowanie na łóżka dziec. szpitalne w zakresie nawet większym. Bierzmy przykład z Kielc i nie zapominajmy o najpilniejszej potrzebie chorych dzieci i o specjalnym szpitalu dla nich.

Dr. Antoni Nasiłowski.

„Mój Światek"

APEL CZARNEGO WUJASZKA

W nadchodzącą niedzielę dnia 15 bm. po przerwie wakacyjnej znów zacznie się ukazywać tygodniowy dodatek dla dzieci p.t. „Mój Światek", który sobie zdobył wielką popularność wśród młodocianych czytelników naszego pisma.

W związku z wznowieniem „Mojego Światka" Czarny Wujaszek apeluje do swych najmilszych Czytelniczek i Czytelników, aby w tym tygodniu najpóźniej do środy nadsyłali listy z wrażeniami wakacyjnemi, iżby im już w niedzielę mógł Czarny Wujaszek dać odpowiedź.

DZIECKO ODEBRANE MATCE

CHODZI O MAJĄTEK PO ZMARŁYM OJCU

Jeszcze nie przebrzmiały echa śmiałego porwania dziecka w Warszawie, **a już mamy do zanotowania podobny wypadek**, który tym razem zdarzył się **w Będzinie**. Piszemy „podobny", gdyż nie chodzi tu bynajmniej o zbrodnię (co miało miejsce w Warszawie), ale według wszelkiego prawdopodobieństwa o... **zdobycie majątku.**

Do prokuratora przy Sądzie okręgowym w Sosnowcu wpłynęła niedawno skarga niejakiej **Zofji Konopkowej**, której treść przedstawia się wprost rewelacyjnie.

Zofja Konopkowa mieszkała w Będzinie wspólnie ze swym mężem Hilarjonem Konopką. Jedyną osłodą ich życia była **córka, Elżbieta-Józefa**. Tak się złożyło, że matka dziecka zmuszona była wyjechać na jakiś czas do swego wuja, do Łaz. W tym czasie **zachorował jej mąż**, a wkrótce **potem zmarł**. Przed śmiercią Konopki, rodzeństwo jego, skorzystawszy z nieobecności jego żony, zaczęło dążyć do tego, aby Konopka majątek, odziedziczony po swych rodzicach **przepisał na nich**. Usiłowania te jednak spełzły na niczem, wobec czego rodzina Konopki **postanowiła schwycić się innego, bardziej radykalnego środka**. Oto poprostu samowolnie zabrano dziecko Konopków, małą Elżbietę, którą ukryto. Nie trudno sobie wyobrazić zdumienie matki małej Elżbiety, która **po śmierci męża przybyła do domu i zażądała od siostry zmarłego męża**, Cecylji Bykowskiej, wydania dziecka. Bykowska nietylko że dziecka nie wydała, ale zaczęła się jej odgrażać, że ją zabije siekierą. Obawiając się spełnienia gróźb, nieszczęśliwa matka zmuszona była wyjechać z Będzina i **zamieszkać u swej rodziny w Sosnowcu.**

Nie koniec jednak na tem. Nie mogąc przeboleć straty dziecka, które ogromnie kochała, Konopkowa, nie bacząc na grożące jej niebezpieczeństwo, postanowiła pierwej nie spocząć, dopóki nie odzyska utraconego w tak niezwykłych okolicznościach dziecka. Na nic jednakże zdały się jej łzy, prośby i zaklęcia. Nieczuła rodzina zmarłego oświadczyła jej kategorycznie, **że dziecka nigdy nie zobaczy.**

Rozpacz nieszczęśliwej matki nie miała granic. Rodzina bowiem nietylko, że **odmawia jej wydania małej Elżbiety i nie daje się z nią spotykać, ale ukrywa ją i przewozi z miejsca na miejsce**, w obawie, by, broń Boże, Konopkowa dziecka nie... **wykradła.**

Taka jest mniej więcej treść skargi nieszczęśliwej, pozbawionej od wielu miesięcy widoku własnego dziecka, matki. Uważa ona, że to, co się stało, wywołane zostało **chęcią zagarnięcia majątku**, pozostałego po śmierci zmarłego jej męża, Hilarjona Konopki i odsunięcia jej od zarządu majątkiem i opieki nad dzieckiem.

W końcu swej obszernej skargi prosi ona p. prokuratora o wydanie zarządzenia właściwym organom władz bezpieczeństwa, celem odebrania dziecka osobom, które je ukrywają i wydania matce.

Jak się dowiadujemy, **p. prokurator przychylił się do prośby nieszczęśliwej matki** i polecił odpowiednim władzom przeprowadzić natychmiastowe dochodzenie.

Sąd rewolucyjny w Sosnowcu

Tragiczna tajemnica szkieletu na Radosze

W końcu lipca rb. przy robotach **kanalizacyjnych** na kolonji Radocha w Sosnowcu znaleziono na głębokości około półtora mtr. szczątki szkieletu mężczyzny.

Ponieważ w czasach zaboru **w miejscu tem stacjonował oddział rosyjskiej straży granicznej,** przypuszczano ogólnie, iż znalezione kości są szczątkami jakiegoś przemytnika, zastrzelonego przez moskali.

Również snuto domysły, iż **mogą to być szczątki jakiegoś bojowca** lub działacza niepodległościowego, skrycie zamordowanego przez siepaczy carskich.

Z braku jakichkolwiek dowodów lub bliższych danych, mogących wyświetlić tajemnicę znalezionych szczątek zwłok ludzkich, poprzestano na domysłach i przypuszczeniach. Aliści **obecnie od jednego z czytelników otrzymaliśmy garść interesujących informacyj w tej sprawie** i pragniemy podzielić się niemi z czytelnikami.

Otóż informator nasz pisze, iż **w listopadzie 1905 r. w czasie t. zw. dni wolnościowych**, po ogłoszeniu znanej konstytucji, w domu Fiszla przy zbiegu ul. Modrzejowskiej i Targowej w Sosnowcu **mieścił się komitet socjal-demokracji Królestwa Polskiego i Litwy**, gdzie też sprawował swe czynności partyjny **„sąd rewolucyjny"**.

W pierwszych dniach listopada 1905 r. odbywały się częste pochody uliczne i manifestacje, które **zazwyczaj wyruszały sprzed siedziby komitetu.**

Podczas jednej z takich manifestacyj **nadjechał oddział kozaków,** patrolujący ulice, który jednak nikogo nie zaczepiał.

Nagle rozległ się głośny krzyk: **„Rozbroić kozaków!"**

Powstało zamieszanie, które szybko zlikwidowała straż porządkowa, czyli t. zw. milicja, zatrzymując krzyczącego osobnika, **ubranego w zniszczony tużurek i maciejówkę.**

Podejrzewając prowokację, osobnika zaprowadzono do lokalu komitetu i tu zaczęto go badać.

Oczywista zatrzymany do niczego się nie przyznał, kiedy jednak skrupulatnie go **zrewidowano i w kieszeniach znaleziono różne notatki i czysty papier,** który po po zagrzaniu go nad lampą okazał sie raportami, sporządzanemi dla żandarmerji, ptaszek wyśpiewał prawdę i przyznał się do winy.

Rozprawa była krótka i **o godz. 11 wieczorem sąd rewolucyjny skazał prowokatora i członka ochrany na śmierć.**

Po upływie godziny skazanemu zawiązano szczelnie oczy i usta, poczem wyprowadzono go na Radochę, gdzie **celny strzał w głowę położył kres jego życiu.**

Zwłoki wrzucono do jednego z dołów i przysypano ziemią i, jak zapewnia nasz informator, **obecnie znalezione kości są niewątpliwie szczątkami zwłok zastrzelonego prowokatora.**

Niestety, informator nasz nie może sobie już przypomnieć nazwiska owego osobnika, a ponieważ w Zagłębiu **napewno żyją jeszcze inni członkowie owego sądu,** lub osoby, znające dobrze wspomniane wydarzenie, może ktoś z nich zechce zakomunikować nam to nazwisko, celem ostatecznego wyświetlenia ponurej sprawy.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Walasiewiczówna startuje w Czeladzi

14-go i 15-go b. m.

W dniach 14-go i 15-go b.m. C.K.S. urządza w Czeladzi *ogólnopolskie zawody lekkoatletyczne*, na które zaproszeni zostali *czołowi lekkoatleci Polski.*

Wczoraj CKS. otrzymał pismo od *słynnej rekordzistki Walasiewiczówny, która wyraziła zgodę na start w następujących konkurencjach:* 60 m., 100 m. i 200 m.

Walasiewiczówna donosi pozatem, *że zaatakuje swój rekord światowy* na 250 m.

Rekord ten, jak wiadomo, ustaliła biegaczka w ub. roku w Japonji, w Kioto, *przebywając tę przestrzeń w czasie 32,3 s.*

Zapowiedź startu światowej sławy lekkoatletki w Czeladzi *budzi olbrzymie zainteresowanie w świecie sportowem Zagłębia.*

Na zawody w Czeladzi zaproszone zostały i inne asy polskiej lekkoatletyki, jak *Wajsówna, Sznajder,* czołowe lekkoatletki Śląska itd. — tak, że zawody te zapowiadają się *bardzo interesująco.*

Kronika sportowa

Odwołanie imprez sportowych W ZAGŁĘBIU

W związku z dzisiejszemi wyborami wszystkie imprezy sportowe na terenie powiatu Będzińskiego zostały odwołane na zarządzenie starostwa.

Odwołane zostały również wszelkie zabawy i inne imprezy.

——xx——

Skład drużyny polskiej na mecz z Niemcami

Kapitan związkowy PZPN-u wybrał już 14 zawodników, którzy wejdą w skład ekspedycji polskiej reprezentacji do Niemiec na mecz z reprezentacją Rzeszy w dniu 15 bm. we Wrocławiu.

Skład obejmuje 14 nazwisk, spośród których następnie będzie wyłoniona definitywnie jedenastka narodowa. Są one nast.: Albański, Tatuś, Martyna, Bułanow, Kotlarczyk II. I. Dytko, Wasiewicz, Piec, Kryszkiewicz, Matjas, Artur, Kisieliński, Giemza. Drużyna ta zgromadzi się w dn. 12 bm. o godz. 13 w Katowicach i odbędzie tam trening, poczem uda się do Wrocławia.

Kapitan sportowy PZPN p. Kałuża zdając sobie dokładnie sprawę z ważności spotkania z Niemcami oraz z uwagi na mecz piłkarski z Łotwą, jaki odbędzie się w Łodzi w tym samym dniu, zarządził w porozumieniu z PZPN od poniedziałku przyszłego tygodnia *stałe treningi piłkarskie* (do środy włącznie) dla graczy śląskich, którzy podzieleni zostali na dwie grupy i odbywać będą mecze treningowe O ile forma poszczególnych graczy, którzy wezmą udział w tych treningach, okaże się wystarczająca, zostaną oni ewentualnie wcieleni do reprezentacji Polski na mecz z Niemcami, względnie z Łotwą.

Na treningi zostali wyznaczeni w pierwszej grupie następujący gracze śląscy: Tatuś (Ruch), Giemza (Ruch), Wostal (AKS), Wodarz (Ruch), Andrzejewski Naprzód), Stefan (Naprzód), Michalski (Naprzód), Waluś (Śląsk), Dytko (Dąb), Piec (Naprzód), Niechcioł (Pogoń), oraz Więcek Śląsk. Drugi skład: Polczyk, Piec II, Peterek Smolin, Kala, Chlebek, Szolc, Książek, Seifer, Badura, Krawiec, God. Klocek, Żychoń.

Leningrad — Praga 2:2 (0:1)

Drużyna piłkarska Pragi bawi obecnie na turnieju w Rosji Sowieckiej, gdzie jako pierwsza drużyna piłkarska z Zachodu rozegrała w ub. czwartek swój mecz przeciwko reprezentacji Leningradu z wynikiem 2:2. Do przerwy prowadzili Czesi ze strzału Silnego. Po przerwie Rosjanie grali o klasę lepiej od Czechów i zdobyli nawet prowadzenie przez Griegorjewa. Wyrównująca bramka padła w ostatniej minucie gry. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie. Widzów 40 tys.

Zamiast meczu lekkoatletycznego Łódź — Kraków — Śląsk tylko mecz Kraków — Śląsk

Zarząd łódzkiego okręgowego Związku lekkoatletycznego odwołał telegraficznie wyjazd reprezentacji łódzkiej na trójmecz Kraków — Łódź — Śląsk jaki miał być rozegrany w najbliższą niedzielę w Krakowie. Łodzianie jako powód podają trudności w zestawieniu składu i proszą o przełożenie zawodów na 22 lub 29 bm.

Okręgi krakowski i śląski zostały decyzją tą niemile zaskoczone. Kraków do zawodów przygotował się starannie, ponosząc w związku z tem znaczne koszty. Śląsk znów nie może zgodzić się na proponowane terminy, gdyż 22 bm. Pogoń projektuje międzynarodowe zawody, a 29 jest rewanż trójmeczu Wrocław — Śląsk Polski — Śląsk Niemiecki.

Jak się dowiadujemy, w ostatniej chwili nastąpiło telefoniczne porozumienie Krakowa i Śląska i zamiast trójmeczu odbędzie się nieodwołalnie mecz między reprezentacjami obu okręgów, o programie, jak był przewidziany na trójmecz.

Fantastyczny rekord pływacki.

W Londynie na zawodach pływackich uzyskał nieznany bliżej Anglik George Booker na 100 yardów fantastyczny czas 49.9 sekund.

Dotychczasowy rekord należał do słynnego Weismuellera i wynosił 51 sekund.

Daniel zwycięzcą etapu w Rumunji

W czwartek, w biegu dokoła Rumunji odbył się etap Bacau — Buzau (175 klm.)

Pierwsze miejsce zajął Polak Daniel w czasie 6:40:20 sek. przed Rumunem Tzapu — 6:40:20. Na trzeciem miejscu pszyszedł Lipiński — 6:42:50 sek.

W klasyfikacji indywidualnej ogólnej prowadzi Daniel — 54:13:46 sek. przed Rumunem Tzapu — 54.48.08 sek. Lipiński jest na czwartem miejscu — 55:01:13 sek. W etapie tym wycofał się z dalszej konkurencji Piotrowski.

Turniej o mistrzostwo Zagłębia.

W dniach 14-tym i 15-tym bm. odbędzie się na kortach „Unji" w Sosnowcu, urządzony staraniem „Unji" turniej tenisowy o mistrzostwo Zagłębia. Zgłoszenia przyjmuje się na kortach „Unji" do piątku dnia 13-go bm. godz. 18.

Fantastyczne rekordy Amerykanki Stephens

Siedemnastoletnia Amerykanka, Helen Stetphens, najgroźniejsza rywalka Walasiewiczówny, pobiła w niedzielę rekord świaowy Polki na 220 yardów wynikiem 23.9 sek. W poniedziałek na zawodach w Toronto (Kanada), poprawiła ten wynik o 0,7 sek. (23.2 sek.). Nieprawdopodobny ów czas jest lepszy o 1,2 sek. od dawnego rekordu Walasiewiczówny.

Na 100 yardów Stephens ustaliła również nowy rekord światowy wspaniałym czasem 10.4 sek.

Ciężką robotę będzie miała Walasiewiczówna w Berlinie na Olimpjadzie!

KRONIKA OLKUSZA

„ORZEŁ" — Orły na uwięzi.

× **1.800 DZIECI SZKOLNYCH BEZ OPIEKI LEKARSKIEJ.** Magistrat m. Olkusza przez oszczędność skreślił z budżetu całkowicie etat lekarza szkolnego szkół powsz. w Olkuszu, wskutek czego około 1.800 dzieci pozostało bez stałej opieki lekarskiej od obecnego nowego roku szkolnego.

× **6 i 7 LETNIE DZIECI PODPALACZAMI.** Onegdaj popoł. 6-let. Kazimierz Dzbanuch i 7-letni Kazimierz Krawiec z Bębła, gm. Cianowice, bawiąc się koło stodoły Andrzeja Kołodziejczyka, dla zabawy podpalili słomę, zwisającą ze stodoły, poczem ukryli się... w ustępie, obserwując wzmagający się ogień. Gdy już w stodole był widoczny płomień i dym, pożar zauważyła ludność i przystąpiła do akcji ratunkowej. Stodoła wraz ze zbożem spłonęła.

× **SPŁOSZENI ZŁODZIEJE W KANCELARJI KIER. SZKOŁY.** Onegdajszej nocy nieznany sprawca włamał się do kancelarji kierownika szkoły powsz. w Pilicy, p. Wł. Jelenia. P. Kierownik słysząc szmer w kancelarji, spłoszył złodzieja, który zabrawszy tylko srebrny krzyż zasługi, **zbiegł.**

KRONIKA ZAWIERCIA

× **ZJAZD LEGJONISTÓW PUŁAWSKICH.** Zarząd główny Zw. legjonistów Puławskich w Warszawie organizuje w b.r. walny zjazd swych b. żołnierzy w walkach o niepodległość. Zjazd odbędzie się w Warszawie w dniach 5 i 6 październ ka b.r. Żołnierze b. formacji, jak: legjonu Puławskiego, brygady i dywizji strzelców pułku ułanów Krechowieckich w Bobrujsku, proszeni są o przesłanie swych dokładnych adresów, celem przesłania im zaproszeń na wspomniany zjazd. Przewidziana jest zniżka kolejowa w wysokości 75 proc. lub 80 proc. od miejsca zamieszkania do Warszawy. Zgłoszenia w tej sprawie przyjmuje i udzieli wszelkich informacji p. Klechniowski Witalis w Zawierciu, ulica Piłsudskiego 41.

× **ZATWIERDZENIE BUDŻETU.** Rada miejska w Zawierciu uchwaliła swego czasu preliminarz budżetu m. Zawiercia na r. 1935-36 w wydatkach zwyczajnych i nadzwyczajnych na sumę 2.786.454.84 zł., w dochodach zwyczajnych i nadzwyczajnych na sumę zł. 2.591.604.52 z wykazaniem niedoboru na sumę złotych 194.850.52. Obecnie p. wojewoda kielecki zatwierdził budżet m. Zawiercia na r. 1935-36, redukując wydatki do sumy zł. 1.898.763.70 i skreślił całkowicie niedobór. Jak z tego wynika suma wydatków zmniejszyła się w budżecie tym o zł 887.691.14.

× **SUKCES TEATRU SOSNOWIECKIEGO.** Onegdaj zespół artystów teatru miejskiego z Sosnowca odegrał w Zawierciu w kinie „Stella" komedję Kiedrzyńskiego p.t. „Kobieta i tyran". Pomimo ulewnego deszczu obszerna sala „Stelli" była wypełniona publicznością po brzegi.

× **WYBIŁ OJCU 12 SZYB.** Maj Ignacy (ul. Przechód 3) zameldował policji o wybiciu mu 12 szyb w oknach przez jego syna Marjana, zamieszkałego tamże. Za czyn ten niedobry syn będzie odpowiadał przed sądem.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

W JARMUŁCE

Sąd grodzki w Sosnowcu był wczoraj widownią niezwykłego zajścia. Podczas toczącej się rozprawy, otworzyły się nagle drzwi i na salę wszedł jakiś młody żydziak w... jarmułce na głowie. Widząc to sędzia nakazał niezwłocznie zdjąć żydziakowi z głowy czapkę, a następnie zapytał go o nazwisko. Zmieszany żydek nie wiedział, co początkowo ma zrobić, czy zdjąć z głowy jarmułkę, czy też podać swoje nazwisko. Dopiero, kiedy wyprowadzony zrównowagi takiem zachowaniem się sędzia w kategoryczny sposób zażądał podania nazwiska, żydek jąkając się oświadczył, że nazywa się Moszek-Wolf Landenberg i mieszka w Będzinie. Sędzia z miejsca polecił sekretarzowi spisać protokół i skazał nie umiejącego się zachować w sądzie polskim Landenborga na 10 złotych grzywny, z zamianą w razie nieściągalności na dzień aresztu.

WYBORY DO SEJMU

Zarządy Miejskie w Będzinie, w Dąbrowie Górniczej i w Sosnowcu, dla ułatwienia wyborcom, podają do wiadomości podział tych miast na Obwody Głosowania i lokale Obwodowych Komisji Wyborczych:

Miasto SOSNOWIEC

Nr. obwodu głosowania	NAZWA ULIC wchodzących w skład obwodu głosowania	Biuro Obwodowej Komisji Wyborczej	Lokal Wyborczy
1	3-go Maja, Warszawska, Bart. Głowackiego, Dietlowska, Plac Kościuszki	RATUSZ (parter — strona lewa)	
2	Targowa (od Małachowskiego do Modrzejowskiej) Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8a, 9, 10, 11, 13, Małachowskiego, Jasna, Zygmunta	RATUSZ (parter — strona prawa)	
3	Żórawia, Chłodna, 1-go Maja od Nr. 1 do 17. Ostrogórska Nr. d. 1. 2. 3. 5, 7, 9, Kowalska	ul. Ostrogórska Nr. 5 (Skoła powszechna)	
4	Pańska, Ostrogórska, N-ry d. 4, 6, 8, 10, 11. 12, 13, 13a, 14. 15, 16, 16a, 17. 18, 19, 20, 21. 22, 23, 25, Biała, Radocha	ul. Ostrogórska Nr. 9 (Szkoła Powszechna)	
5	Modrzejowska	ul. Prezydenta Mościckiego Nr. 13 (Szkoła Powszechna I piętro)	
6	Prezydenta Mościckiego, Dekerta, Jagiellońska, Szklarniana	ul. Prezydenta Mościckiego Nr. 18 (Szkoła Powszechna)	
7	Sienkiewicza, Targowa Nr. Nr. d. 12. 14, 15. 15-a, 16, 17. 18, 19. 20. 21. Piłsudskiego (od Teatralnej do tunelu kolejowego) N-ry: 1 2, 3. 4. 5. 6. 7, 8, 10, 12. 14, 16. 18, 20	ul. Piłsudskiego Nr. 3 (lokal po b. Związku Kolejarzy	
8	Wspólna, Teatralna, Towarowa, Graniczna. Kołłątaja	ul. Kołłątaja Nr. 17 (Związek Pracowników Ubezp. Spol. Spol. oficyna I piętro).	
9	Deblińska. Czysta. Sadowa. Krzywa. Naftowa. Wiejska od ul. Starej do Sobieskiego Nr.Nr. 2, 3. 4, 5, 6. 7, 8, 9, 11. 12, 13, 14. 16, 17, 18. Sobieskiego	ul. Deblińska Nr. 13 (Szkoła Powszechna)	
10	Piłsudskiego od tunelu do ul. Starej Nr. Nr. 9, 11, 13. 15, 17, 19, 22, 24, 24-a, 24-b. 24-c, 26, 28. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 48. 50 Kilińskiego, Ciasna, Prosta, Przejazd	ul. Piłsudskiego Nr. 9 (dom kolejowy)	
11	Stara, Nowa, Leszno, Miła, Szewska, Zakręt. Mostwiłła, Mireckiego, Konrada, Skorupki. Kotlarska	ul. Nowa Nr. 49 (Szkoła Powszechna)	
12	Piłsudskiego (od Starej do Wiejskiej) Nr Nr. 21, 23, 25, 27, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66. 68. 70. 72. 72-a, 74. 76. 78, 80, 82, 84. 86, Wiejska od Starej do Piłsudskiego od Nr. 20 do 40 włącznie, Nicoała. Sąsiedzka, Kordonowa. Obchód. Topolowa.	ul. Swobodna Nr. 3 (biuro firmy „Dźwignia)	
13	Grabowa, Smolna, Swobodna. Promyka, Betonowa, Królewska. Ks. Bandurskego, Szczodra, Płocka, Składowa, Dziewicza, Wysoka	ul. Grabowa Nr. 9 (Szkoła Powszechna)	
14	Piłsudskego (od ul. Wiejskiej do Dalekiej) Nr. Nr. 29, 31, 33, 37, 49, 53, 55, 90-a, 92, 94, 98, 100. 102, 104, 106, 108, 108-a, 110, 110-a. 110-d, 112. 114, 114-a, 116. 120. 122, 124. Chmielna. Kolejowa, Jastrzębia, Pawia, Moniuszki	ul. Chmielna Nr. 1 (Szkoła Powszechna)	
15	Piłsudskego (od Dalekiej do Francuskiej) Nr.Nr. 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 126. 128. 130, 132, 132-a, Daleka, Milowicka. Kacza	ul. Piłsudskiego Nr. 73 (Szkoła Powszechna)	
16	Podjazdowa, Francuska, Leśniczówka, Wiktora. Gliniaki, Brazylja	ul. Podjazdowa Nr. 17 (Szkoła Powszechna)	
17	Kapliczna. Pekin - Milowice Saturnowska. Ślepa. Słoneczna, Studzienna, Szosowa, Bryniczna, Złota	MILOWICE — ul. Złota Nr. 1 (Szkoła Powszechna)	
18	Rudna. Sienna, Książęca. Długa, Szopena, Pusta	ul. Długa Nr. 10 (Kol. Limanowskiego — przedszkole)	
19	Orla, Pułaskiego. Reymonta, Żytnia, Bema, Rysia, Zgoda, Dzika, Grochowa. Mazowiecka	ul. Żytnia Nr. 12 (Szkoła Powszechna Nr. 7)	
20	Bracka. Pszenna. Owsiana, Lisia, Staropogońska, Wileńska, Górnicza. Zimna, Dobra. Twarda	ul. żytnia Nr. 26 róg Brackiej (Szkoła Powszechna Nr. 3)	
21	Lwowska. Sucha. Czeladzka, Małobądzka	ul. Lwowska Nr. 3 (Domy Zakładu Ubezp. I blok I sień)	
22	Gołębia, Śnieżna, Będzińska, Rybna	ul. Gołębia Nr. 1-IV (Dom Firmy Babcok-Zieleniewski)	
23	Rzymska. Kopernika. Zielona. Mała, Poprzeczna, Wielka Majowa, Ciepła	ul. Racławicka Nr. 22 róg Ciepłej (przedszkole miejskie)	
24	Żeromskiego, Marjacka, Ciche, Średnia, Przechodnia, Piaskowa, Błotna, Florjańska	ul. Marjacka Nr. 1 (Dom Związków Zawodowych)	
25	Nowopogońska, Racławicka, Żabia, Wąska, Wolna, Rzeczna	ul. Nowopogońska Nr. 6 (Szkoła Powszechna)	
26	Chemiczna, Piotrkowska, Prusa, Konopnickiej	ul. Chemiczna Nr. 12 (domy Firmy C. G. Schön)	
27	Okrzei. Wyspiańskiego, Słowackiego, Mickiewicza. Krasińskiego, Kochanowskiego	ul. Okrzei Nr. 54 (Szkoła powszechna nowa szkoła)	
28	Batorego, Zuzanna, Matejki, Dwór Zagórze, Grotgera, Małe Zagórze, Siemiradzkiego, Wapienna. Kossaka, Środula Dolna, Wita Stwosza. Malczewskiego. Północna	ul. Okrzei Nr. 46 (Szkoła Powszechna)	
29	Perla. Gampera	ul. Kamienna Nr. 4 (Szkoła Powszechna parter)	
30	Robotnicza, Pekin, Kamieniołomy Renarda, Folwark-Konstantynów. Kamienna	ul. Kamienna Nr. 4 (Szkoła Powszechna I piętro)	
31	Staszica, Zamkowa, Browarna, Dworska. Piekarska, Szkolna	ul. Szkolna 4 (Szkoła Powszechna)	
32	Zagórska, Koźla. Tatrzańska. Wschodnia, Zofji, Śląska, Podgórska, Klimontowska	ul. Narutowicza Nr. 5 (przedszkole)	
33	Kaliska, Narutowicza	ul. Kaliska Nr. 23 (Szkoła Rzemiosł Tow. Dobroczyn)	
34	Śliska, Kręta, Wawel, Gliniana, Parkowa, Wronia	ul. Wawel Nr. 13 (Szkoła Powszechna)	
35	Legjonów. 1-go Maja od Nr. 18 wzwyż, Kuźnica, Wesoła, Dolna	ul. Legjonów róg Wawel (Państw. Sem. Naucz. Męskiego wejście od Legjonów)	
36	Mirosławskiego, Pogotowia, Barbary, Karpacka, Szpitalna, Czarna, Krakowska, Bukowa, Wilcza	ul. 1-go Maja Nr. 19 (Gmach Sądu Okręgowego)	
37	Dębowa Kol. Staszic, Kol. Ludmiła, Kop. Alwina, Kop. Orion, Kop. Jarosław. Kol. Wygoda	ul. Dębowa Nr. 33 (Szkoła Powszechna)	
38	Tabelna, Strzelecka, Lipowa, Brzozowa. Tylna	ul. Strzelecka Nr. 2 (lokal ork. Młodzieży Pracującej)	
39	Walcownia Renard, Niwecka, Grzybowa. Dańdowska, Cmentarna	Walcownia Renard Nr. 22 (Łaźnia Hr. Renard)	
40	Bóżniczna, Gdańska. Dąbrowska, Henryka. Pastewna, Powstańców, Rynek	ul. Dąbrowska Nr. 2 (Szkoła Powszechna)	

Miasto BĘDZIN

Nr. obwod	Miejscowość względnie ulice wchodzące w skład obwodu	Siedziba biura obwodowej Komisji Wyborczej	Siedziba lokalu wyborczego
1	Żwirki i Wigury, (dawna Ksawerowska) i posesja Nr. 29 przy ul. Staszica	Szkoła powszechna Nr. 6 przy ul. Staszyca Nr. 29	
2	Graniczna od 13—31 i 4—18, Paryska, Cynkowa, Kolejowa, Sztolna, Wąska, Środkowa	Szkoła powszechna Nr. 6 przy ul. Sztolnej Nr. 3	
3	Staszica za wyj. Nr. 29, Lempa, Mostowa. Okrzei od 1 43 i 2—48, Spacerowa, Sobieskiego, Kołłątaja od 45—55 Ogrodowa Mikołaja Reja	Cegielnia Sejmikowa przy ul. Okrzei	
4	Okrzei od 47—63 i 50—.. Wolska. Kamienna, Krakowska z lepiankami od 51—87 i 84—90, Graniczna od 1—9, Górnicza za wyj. Nr. 5 blok, Wilcza, Kadrowa, 1 Maja od 94—112	Szkoła powszechna Nr. 5 przy ul. Okrzei	
5	Krakowska od 3—49 i 2—82, 1 Maja od 5—37 i 60—92, Kołłątaja od 46—52, Szewska od 1—15	Szkoła powszechna Nr. 2 przy ul. Krakowskiej	
6	Promyka, 1 Maja od 2—58, Sienkiewicza. Przeczna, Małachowskiego od 31—39 i 48—58 Mikołaja Kopernika, Górnicza Nr. 5 blok	Szkoła powszechna Nr. 3 przy ul. Promyka	
7	Sielecka, Zagórska	Lokal po b. ekspedycji kolejowej przy ul. Sieleckiej	
8	Małobądzka, Dojazdowa, Folwarczna. Narutowicza od 13—25 i od 12—30, Rolnicza. Szkolna, Głowackiego. Nadbrzeżna	Szkoła powszechna Nr. 1 przy ul. Szkolnej	
9	Daleka, Nowopogońska, Prosta, Piaskowa, Ks. Skorupki, Kopalniana	Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" na Piaskach	
10	Kościuszki, Prez. Narutowicza od 1 — 111 i od 2—10, Modrzejowska od 85—97 i 68—88	Miejski Zakład Elektr. (dom Poczty róg Kościuszki i Narutowicza	
11	Siemońska, Wiejska, Zielona Brzozowska od 21—71 i 22—86, Polna Zaciszna, Sierakowskiego, Kilińskiego	Nieruchomość p. Kłapci przy ul. Siemońskiej	
12	Gzichowska, Grodziecka. Brzozowicka od 1—19 i od 2—20, Grobla, Zawodzie, Czeladzka od 19—35—od 14—20, Browarna	Szkoła powszechna Nr. 7 przy ul. Gzichowskiej	
13	Modrzejowska od 41—83. od 24—66, Piłsudskiego, Podjazie, Jasna	Lokal w Halach Targowych przy ul. Modrzejowskiej	
14	Czeladzka od 1—17 i 2—12, Plebańska, Zamkowa od 1—5 i 2—12. Prez. Mościckiego, Bóżniczna, Podzamcze od 2—18	Bank przy ul. Prez. Mościckiego	
15	Joselewicza Berka. Podwale Rybna, Rybny Rynek, Zawale	Remiza Strażacka przy ul. Zawale	
16	Boczna, Górna, Góra Zamkowa, Podzamcze od 3—69 i od 20—50, Zamkowa od 7—35 i 14—22, Kościelna, Podgórska, Modrzejowska od 1—13 i od 2—18	Lokal T-wa Dobroczynności na Górze Zamkowej	
17	Kołłątaja od 1—43 i od 2—44	Zarząd Miejski przy ul. Kołłątaja 44	
18	Sączewska od 17—31, od 2—12, Małachowskiego od 5—29 i od 30—46, 3-go Maja	Zarząd Miejski przy ul. Sączewskiego	
19	Modrzejowska od 15—39 i od 20—40, Zaułek, Krótka, Świętego Jana, Potockiego, Małachowskiego od 1—3 i od 2—28	Szkoła powszechna przy ul. Małachowskiego 10.	

Dalszy ciąg na stronie 9

Miasto Dąbrowa Górnicza

Nr. obwod	Miejscowość względnie ulice wchodzące w skład obwodu	Siedziba biura obwodowej Komisji Wyborczej	Siedziba lokalu wyborczego
20	Kościuszki od 16 wzwyż, Kościuszki od 13 wzwyż, Krótka—całość, Sobieskiego od 1—9, 3 Maja—całość, Dąbrowskiego od 1 do 7, Dąbrowskiego od 2 do 12.	Szkoła Nr. 1 przy ul. 3 Maja 30	
21	Szopena od 1—27 włącznie, Szopena od 2—24 włącznie, Sienkiewicza od 1—15 włącznie, Sienkiewicza od 2—14 włącznie, Sobieskiego od 11 wzwyż, Sobieskiego od 2 wzwyż, Żeromskiego od 1—27 włącznie, Żeromskiego od 2—14 włącznie, Łukasińskiego od 1—25 włącznie, Łukasińskiego od 2—30 włącznie	Szkoła Nr. 3 przy ul. Okrzei 39	
22	Okrzei od 2—40 włącznie,. Okrzei od 1—41 włącznie, Dąbrowskiego od 9 wzwyż, Dąbrowskiego od 14 wzwyż. Sienkiewicza od 16 wzwyż, Sienkiewicza od 17 wzwyż, Żeromskiego od 29 wzwyż, Żeromskiego od 16 wzwyż, Łukasińskiego od 27 wzwyż, Łukasińskiego od 32 wzwyż	Szkoła Nr. 2 przy ul. Dąbrowskiego 21	
23	Szopena od 29 wzwyż, Szopena od 26 wzwyż, Mydlice, Okrzei od 42 wzwyż, Okrze od 43 wzwyż, Mireckiego, Sportowa, Polna	Gimnazjum Łukasińskiego ul. Łukasińskiego 38	
24	Legjonów od 30 wzwyż. Legjonów od 107 wzwyż, Wolska, Ziemna, Starość, Szpitalna, Wiejska, Staro-Będzińska, Hieronimska Górna i Dolna, Jaworowa	Szkoła Nr. 4 ul. Wiejska 5	
25	Górnicza, Legjonów od 1—105 i 2—48, Zagórska, Kondratowicza, Szkolna	Szkoła Górnicza ul. Legjonów 85	
26	Staro-Cmentarna, Batorego, 1 Maja od wzwyż, Kr. Jadwigi od 12—48 włącznie, Reymonta od 26 wzwyż, Reymonta od 33 wzwyż, Narutowicza od 27 wzwyż, Narutowicza od 30 wzwyż	Szkoła Nr. 6 ul. Narutowicza 52	
27	Kr. Jadwigi od 2—10 włącznie, Kr. Jadwigi od 1—49 włącznie, Piłsudskiego, Kołłątaja, Traugutta, Wesoła, Orzeszkowej, 1 Maja od 1 do 24	Szkoła Nr. 7 ul. Piłsudskiego 1	
28	Staszyc, Legionowo, Narutowicza od 1 do 25 i 2—28, Kr. Jadwigi od 50 wzwyż. Reymonta od 1—31, Reymonta od 2—24	Szkoła Nr. 8 ul. Narutowicza 35	
29	Poniatowskiego, Parkowa, Kopernika, Kolejowa, Smugi, Konopnickiej od 1—21 włącznie, Konopnickiej od 2—40 włącznie	Szkoła Nr. 5 ul. Konopnickiej Nowa Szkoła	
30	Kościuszki od 2—14, Kościuszki dworzec od 1-11, Wałowa, Augustynika, Łabędzka	Konopnickiej 13, Dom Dryjskiego Lokal Związku Strzeleckiego	
31	Limanowskiego, Robotnicza, Dębowa, Korzeniec	Szkoła Nr. 5a ul. Limanowskiego 24	
32	Konopnickiej od 23 wzwyż, Konopnickiej od 40 wzwyż, Dziewiąty, Zielona, Niepiekło	Dom Towarzystwa Huta Bankowa	

Ladis Kiepura
W HAMBURGU

Zaangażowany w ubiegłym sezonie Władysław Ladis do Opery Państwowej w Hamburgu, powrócił ostatnio na tę scenę po podpisaniu kontraktu na dwa lata. Jest to wielkie wyróżnienie dla młodego tenora, który idzie indywidualną drogą artystyczną, nie posługując się sławnem nazwiskiem swego brata Jana Kiepury. Władysław Ladis, jak to w swoim czasie podawaliśmy, kreował w Hamburgu partję Jontka w narodowej operze polskiej „Halka“ Stanisława Moniuszki. Sukces „Halki“ w Hamburgu przeszedł wszelkie oczekiwanie, co skłoniło dyrekcję Opery do wcielenia jej w stały, żelazny repertuar. Po udałych przedstawieniach przy końcu ubiegłego sezonu wejdzie „Halka“ w tych dniach na afisz Opery w Hamburgu wraz z wykonawcą partji Jontka Władysławem Ladisem, który po letnim pobycie w gronie rodziny w Krynicy, powrócił już do pracy w zespole opery w Hamburgu.

SYNEK LINDBERGHA ŻYJE

Obrońca Hauptmanna twierdzi, że synek Lindbergha żyje. Ma nim być widoczny na ilustracji chłopczyk, istotnie podobny do pułkownika Lindbergha.

Nic tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując

Krem i mydło „LACTOLIN"

ŻĄDAC WSZĘDZIE. 4428

Wskazówki obchodzenia się z kuchenką elektryczną.

6. Należy zwracać uwagę, aby naczynia stawiane na kuchence miały płaskie dna; wypukłe lub wklęsłe dna powodują duże straty ciepła.
7. Srednicę naczyń należy tak dobierać, aby dno naczynia pokrywało całkowicie powierzchnię grzejną kuchenki.
8. Należy unikać rozlewania, lub wykipienia substancji gotowanych (zwłaszcza tłuszczów), gdyż to powoduje nadwyrężenie grzejnika.
9. Dla oszczędności należy włączać kuchenkę dopiero po ustawieniu na niej naczynia napełnionego.
10. Należy pamiętać, że po wyłączeniu kuchenki jest ona długi czas gorąca i ciepło to można wyzyskać.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem
Spółka Akcyjna.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i Wychowanie

SZKOŁA
Muzyczna w Sosnowcu, Dęblińska 11, tel. 1-49. Wpisy na rok 1935-36 do wszystkich klas rozpoczęte. Wykładowcy: E. Horbaczewska, St. Bi...cki, E. Sieja, B. Czyżewiczówna, Cz. Przystaś i inni. Własne studjum operowe. Opłaty zniżone. Zniżki kolejowe. Sekretarjat czynny codziennie — godz. 9—12 i 16—20. 5393

KURSY HANDLOWE
M. Kołaczkowskiego — Będzin, Sączewska 25, przyjmuję zapisy codziennie 4505

DŁUGOLETNIE
koncesjonowane kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypułkowskiej Sosnowiec Piłsudskiego 30. — Na kursie wyucza się wszelkich robót krawieckich. Zapisy uczennic codziennie. Przyjezdnym zniżki. Kończącym świadectwa prawne. 5605

ŻEŃSKA SZKOŁA RZEMIOSŁ im. Ks. Kan. Fr. Raczyńskiego — **T-WA SZKÓŁ ŚREDNICH,** ul. Kaliska 23, tel. 8-87 przyjmuje zapisy na: **JEDNOROCZNY KURS WIECZOROWY GALANTERJI SKÓRZANEJ** oraz na działy: czapniczo-modniarski, introligatorski i kamaszniczy. Kancelarja szkoły czynna od 8-ej do 14-ej. 5604

FORTEPIANOWYCH
lekcyj, program konserwatorjum udziela rutynowany pianista, posiada świadectwa konserwatorjum. Towarowa 9—10, telefon 11-46. 5566

WYKWALIFIKOWANA
nauczycielka **JĘZYKA FRANCUSKIEGO** (dyplom profesorski z Sorbony) udziela lekcji pojedyńczo i zbiorowo. Wiadomość: Będzin, tel. 6-64.

LEKCJE
gry fortepianowej nowoczesną metodą udzielam wzamian za lekcje francuskiego. Zgłoszenia: Kurjer Zachodni „Konserwatorjum“ 5550

FRANCUSKIEGO
udziela rutynowana nauczycielka. Ul. 3-go Maja 33, sień czwarta Michalewa. 5561

MUZYKI
(fortepian) udziela rutynowana nauczycielka, była uczenica prof Różyckiego, Strobla i Michałowskiego. Wiadomość: — mieszkanie Dr. Zahorskiego Sosnowiec, ul. 3-go Maja Nr. 17, tel. 3.90. 5546

POSADY i PRACE

POTRZEBNY
uczeń fryzjerski. Sosnowiec, Sielecka 8 — Janowicz. 5496

POTRZEBNA
inteligentna panienka skromnych wymagań do półtorarocznego dziecka. Zgłoszenia od 4 do 6, Jagielońska 5 m. 26. 5567

POTRZEBNA
kucharka, restauracja Pełka. Pogoń. 5564

6 PAŃ
bez różnicy stanu i zawodu, powyżej lat 24 przyjmie poważna firma na stałą dobrze płatną posadę w zawodzie kupieckim. — Wymowne inteligentne reflektantki mają pierwszeństwo. Zgłoszenia w poniedziałek od 15—18 w Sosnowcu, ul. Dekerta 4 m. 1. 5571

POTRZEBNI
na skutek powiększenia przedsiębiorstwa 7 panów i 5 pań, do lekkiej pracy zewnętrznej na stały, solidny zarobek. Tylko energicznych poważnych reflektantów nie niżej lat 25, którym zależy na dobrej posadzie — przyjmuje szef Firmy od poniedziałku w godzinach od 11—13, oraz 16—18 w biurze przy ulicy Młyńskiej 5, drugie piętro w Katowicach. 5570

PANIENKA
do sklepu potrzebna. Dobre referancje. Kaucja wymagana. Sosnowiec. Miła 7. 5535

DOBRA
kucharka poszukuje pracy najchętniej do dużego domu do dwojga państwa. Sosnowiec Mościckiego 23, Związek. 5556

POTRZEBNA
gospodyni do prowadzenia gospodarstwa domowego u samotnego pana z gwarancją 200 zł. lub gotówką. Wiadomość Administracja. 5578

POSZUKUJĘ
przedstawicieli z branży spożywczej na województwo Kieleckie. Wiadomość: Administracja.

LOKALE

MIESZKANIE
2 pokojowe z kuchnią łazienką i wygodami do wynajęcia. Sosnowiec, ul. Kaliska 7-b. Dozorca wskaże. 5529

MIESZKANIE
pięcio ewentualnie czteropokojowe zaraz do wynajęcia. Dąbrowa, Okrzei 20, II-gie piętro 5542

DO WYNAJĘCIA
pokój umeblowany — Stara 2 mieszkania 8. 5602

WYDZIERŻAWIĘ
sklep nadający się na skład wódek, owocarnię lub galanterję. — Zgłoszenia do Administracji pod „Sklep“. 5613

POJEDYNCZE
mieszkanie do wynajęcia. Sosnowiec, Rybna 5. 5608

WYNAJMĘ
pokój umeblowany inteligentnemu panu — Mościckiego 19 m. 11, parter, od 13—17. 5609

MIESZKANIE
5 pokoi z wygodami do wynajęcia. Wiadomość: Sosnowiec Generała Bema 4, u dozorcy. 5576

2 POKOJE
kuchnia, przedpokój, wygody do wynajęcia Pogoń. Żytnia 1a, róg Reymonta. 5501

DO WYNAJĘCIA
1 pokój z kuchnią oraz lokal handlowy z mieszkaniem.

MIESZKANIE
4-pokojowe z kuchnią na I piętrze, południowe, w ogrodzie, nowoczesne wygody, z bieżącą wodą gorącą, dom nowy, 3 minuty od przystanku tramwajowego na linji Milowice. Wiadomość: ul. Swobodna Nr. 7. 5527

MIESZKANIE
3 pokoje z kuchnią i wygodami od 1.X rb. do wynajęcia, Sosnowiec, ul. Sucha 24 II p. Wiadomość m. Nr. 10. Oglądać można pomiędzy godz. 14 i 16. 5558

POKÓJ
do wynajęcia przy rodzinie. Sosnowiec, ul. Czysta Nr. 9 m. 28. 5336

DO WYNAJĘCIA
3 pokoje, kuchnia, — wszelkie wygody, tamże 2 pojedyńcze pokoje oddzielnemi wejściami na biuro lub t. p. frontowe, Dęblińska 13. Wiadomość — dozorca. 5544

POKÓJ
do wynajęcia, centralne ogrzewanie, z utrzymaniem lub bez. Może być na biuro. — Wspólna 4 m. 1. 5565

WYDZIERŻAWIĘ
2 pokoje z kuchnią i dużym ogrodem. Sobieskiego 16, gospodyni. 5568

3 POKOJE
kuchnia wygodami oraz duży lokal handlowy $5^1/_2$ x 12 m. do wynajęcia Piłsudskiego 8. 5421

W NOWOWYBUDOWANYM domu przy ul. Orlej 26 przy przystanku tramwajowym jest do wynajęcia lokal składający się z 4 pokoi z kuchnią i wszelkiemi wygodami na drugiem piętrze. — Wiadomość u dozorcy 5548

DO WYNAJĘCIA
3 pokoje z kuchnią z wygodami na ulicy Reymonta. Wiadomość Orla 4, Klimkiewiczowa. 5552

4 POKOJE
z kuchnią z wygodami do wynajęcia zaraz. Sienkiewicza 8. 5526

POKÓJ
umeblowany odstąpię. Sosnowiec. Sienkiewicza 8—15. 5611

MIESZKANIE
do wynajęcia pokój z kuchnią. Pszenna 1. 5579

KUPNO i SPRZEDAŻ

MIOD
lipcowy świeżego zbioru pod gwarancją — prawdziwy polecają Koziołkow i Jędryczek Sosnowiec. 3-go Maja Nr 21. 4057

PIEC WAPIENNY
Józefa Pałusińskiego Sosnowiec, — Środula Prusa Nr. 8 poleca wapno wysoko-procentowe z pieca Hoffmanowskiego, jak również miał i wapno lasowane z dostawą i na miejscu. Ceny konkurencyjne. Telefon Nr 12-67 3751

Farby
lakiery, pokost i pendzle po cenach najniższych poleca: St. Pietranek, Skład Farb i przyborów malarskich. Sosnowiec, — Mościckiego 15 (vis a vis kościoła) 41[illegible]

SPRZEDAM
rower prawie nowy niedrogo. Sosnowiec— Legionów 12. 5573

MEBLE
na raty i za gotówkę na składzie kredensy, stołowe, kaukaski orzech najnowszych modeli, ceny kryzysowe. Sosnowiec, Będzińska 15, Makarewicz. 5576

KONTUAR
szafy sklepowe sprzedam. Sosnowiec, Mościckiego 15 (Anida).

SPRZEDAM
2 aparaty fotograficzne, ceny przystępne. Lwowska 3, blok IV m. 27 5523

DOMEK
murowany z czterema ubikacjami z ogródkiem w dobrym punkcie tanio zaraz do sprzedania. — Wiadomość: Kurjer Zachodni. 5572

OKAZJA!
Motocykl D. Rad. 500 cm., dobry, elektryczność oraz różne meble sprzedam spowodu wyjazdu. Krzepkowski, Czeladź. Grodziecka 30. 5574

PLAC
przy ul. Rzecznej — sprzedam. Sosnowiec, Sienkiewicza 8-15. 5600

Wapno
budowlane z pieców Hoffmanowskich wysokoprocentowe, polecają: Zakłady „Eltes“ — Będzin. Sielecka — Tel 5-95 4102

FORTEPIANY
pianina — naprawia, stroi, odnawia Centauz, Bagatela, tel. 8-69. Sosnowiec. 5562

KUPIĘ
mały domek. Oferty do Administracji pod „Dom“. 5563

POMIDORY
codziennie świeże tanio do nabycia w Hurtowni Chrześcjańskiego Towarzystwa Dobroczynności w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 20. tel. 6-60. 5547

SKLEP
spożywczo - kolonjalny z całkowitem urządzeniem do sprzedania. Modrzejów. Rynek 11, Gembicki 5557

TAPICERSKI
Zakład, Modrzjowska 7, wielki wybór kozetek, tapczanów nowego wynalazku oraz własny wyrób siatek materacowych. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne. 5559

SPRZEDAM
fisharmonję w dobrym stanie za 70 zł. Sosnowiec, Racławicka 24, zegarmistrz. 5551

MEBLE
od najskromniejszych do najwykwintniejszych poleca zakład stolarski J. i S. Baranek, Sosnowiec, Nowopogońska 19. 4402

Wapno
budowlane w bryłach, I-go gatunku, wysokoprocentowe, palone w piecach kręgowych. — Wapienniki „Brynica“ Sosnowiec. 3-go Maja 5 telefon 159 4411

KAFLE
wyborowe — płytki ścienne glazurowane, cegła szamotowa, płyty piekarskie gwarantowane, wapno gaszone, koks oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje po cenach konkurencyjnych: Zajdler, Stary Sosnowiec Stara 4, telef. 1363. 3036

WYTWÓRNIA STOLARSKA
Ignacy Reszka, Sosnowiec, Będzińska 9. — Wykonywa meble mieszkaniowe i wszelkie urządzenia wnętrz, od skromnych do najwykwintniejszych w-g rysunków własnych i projektów dostarczonych. Robota solidna, ceny przystępne. Firma egzystuje od 1912 roku. 5381

SINGERA
maszyny do szycia oraz specjalne mereżkarki, plisówki, okrętki, dziurkarki okazyjnie sprzedaje „Second handmachine“ Katowice, Gliwicka 24-a. 5539

SPRZEDAM
tanio radjo sieciowe, maszynę do pisania — Sosnowiec, Swobodna 20. 5582

SPRZEDAM
dom niedrogo. Stary Sosnowiec, Szczodra 5 5545

OŻENKI

PRZYSTOJNY
wdowiec, lat 42, posiadający większy majątek i prowadzi interes handlowy pozna pannę lub wdowę do lat 35 z gotówką, w celu matrymonjalnym. Oferty do Administracji pod „Poważny“. 5577

KAWALER
lat 32, posiada 3.000 zł. gotówką i interes handlowy pragnie poznać Panią w celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer Zachodni pod „Przyjezdny“. 5583

ZGUBIONE DOKUMENTY

KSIĄŻKĘ
wojskową — wydaną przez P. K. U. Radom zgubił Wolf Makowski. 5543

Różne

CHRZEŚCIJAŃSKA PRACOWNIA KUŚNIERSKA
Sosnowiec, Modrzejowska 30 Hale Rozwoju. Wejście od podwórza. Przerabia futra, oraz wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres kuśnierstwa. Wykonanie solidne. Ceny przystępne 4434

CHRZEŚCJAŃSKI ZAKŁAD
jubilersko - zegarmistrzowski został otwarty przy ul. Racławickiej 24, róg Cieplej w Pogoni, przyjmuje wszelkie roboty złotnicze, zegarmistrzowskie oraz reparacje wszelkich maszyn do szycia po cenach przystępnych — M Fronckiewicz. 3829

MARJA DUSZOWA
Sosnowiec, Hale Rozwoju. Poleca swoją pracownię gorsetów. Przyjmuje zamówienia i przeróbki. Ceny bardzo niskie. 5565

KRAWCOWA
przyjmuje w domach prywatnych lub u siebie. Robota solidna — tanio. Konrada 7—7. 5555

W ZAWIERCIU
ulica Piłsudskiego 33 otworzyłem sklep materjałów piśmiennych i polecam się względom. Z poważaniem — Józef Koźmiński. 5529

ZAKŁAD TAPICERSKI
Piotr Tomczyk, Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca otomany, materace, tapczany, kozetki, fotele klubowe. Robota solidna. Ceny konkurencyjne Warunki dogodne

MIERNICZY
przysięgły Franciszek Szersz, Dąbrowa, 3-go Maja 15 wykonywuje pomiary gruntów i plany. 5605

BYŁY DŁUGOLETNI
pracownik hipoteki przeprowadza regulacje hipotek, spadków i innych spraw hipotecznych: dla niezamożnych na własny koszt. Sosnowiec, Aleja 19 8. 5525

POSZUKUJĘ
solidnego spólnika do dobrze wyrobionego interesu w celu powiększenia. Zgłoszenia do Administracji pod „Solidny“. 3354

„LATAJĄCY CZŁOWIEK“.

W Paryżu otwarto wystawę wynalazków, na której budzi wielkie zainteresowanie model skrzydeł, mających umożliwić latanie bez motoru na wzór ptaków.

DOBRE DZIECKO.

— Czy bardzo cię bolało, kiedy ci babcia dała w skórę?
— Prawie nic. Babcia jest bardzo słaba.
— To dlaczego tak wrzeszczałaś?
— Przecież dla takiej starej kobiety trzeba mieć współczucie!

NAJPIĘKNIEJSZA.

Jaś i Zosia bawią się „w dorosłych“.
— Jak dorosnę — mówi Jaś — ożenię się z najpiękniejszą kobietą na świecie.
— Zobaczysz Jasiu, jacy będziemy szczęśliwi — mówi, nie mrugnąwszy nawet okiem, Zosia.

SOSNOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego“: BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO“ W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI